

Богдан Б. Федчук

ЗАГАДКИ

20

БОГДАН Б. ФЕДЧУК

ЗАГАДКИ

ДВАДЦЯТА ЗБІРКА ЗАГАДОК

ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ПЕДАГОГІВ У КАНАДІ
Торонто 1980

Накладом дружини автора

СТЕФИ ФЕДЧУК

Усі права застерігається

З друкарні „Гомону України”
140 Бетхурст Ст., Торонто, Канада M5V 2R3

Printed by “Ukrainian Echo”
140 Bathurst St., Toronto, Canada M5V 2R3

BOHDAN B. FEDCHUK

R I D D L E S

TWENTIETH BOOK OF RIDDLES

UKRAINIAN TEACHERS' ASSOCIATION OF CANADA
Toronto, 1980

ХТО ЦЕ? ЩО ЦЕ?

1

Що це?

Те, що міряє нам час
(Всім відоме — знаю),
Винайдено механізм
І давно в Китаю.

2

Я велику силу маю,
Дужі в мене довгі руки.
Вантажі я підіймаю
Щонайбільші і без муки.

3

Та ріка — найдовша в світі,
Відгадайте ж, діти милі.
Знає й те, що у тій ріці
Є великі КРОКОДИЛИ.

4

Це хоч кожний добре знає
Не здає собі ще справи:
Забавки які це перші
Є в дитини для забави?

5

Хто найкращий в світі кухар,
Що все варить найсмачніше?
Кожному смакує дуже,
Що попалось. (Так вірніше).

6

Наші зуби мають назву
Кожного окремо.
Як же ці ОСТАННІ зуби
Звати ми будемо?

7

Літери які чотири
Кажуть про причину,
Що з дорослого ХЛОПЧИНИ
Роблять вже МУЖЧИНУ?

8

Загадка ця для розваги,
Змістом може і пуста:
Роги в кого завжди довші
На багато від хвоста?

9

КРИЛ не має, НІГ не має,
Тож не ходить, не лігає,
Та щось носить, щось веде.
Є він — кажем: „ВІН ІДЕ”.

10

Крім тварин скажімо водних,
Хто ще має — від біди —
Хоч убогий, але захист,
Справжню хату — із води?

11

Має четверо аж крил,
Та літять не має сил.
Хоч як ними не махне,
Але з місця не рухне.

12

Це які присмаки
Даємо до їжі,
Аж плачемо, як їмо
Якщо ті є свіжі?

13

Яка це дія?
До рідкого дай рідке,
На вогонь. — Говорить.
Бо одне рідке кипить,
Друге в твердість творить.

14

Загадка ця, кажуть діти,
Та зродилася між нами.
Хто то ходить де й коли,
Догори ногами?

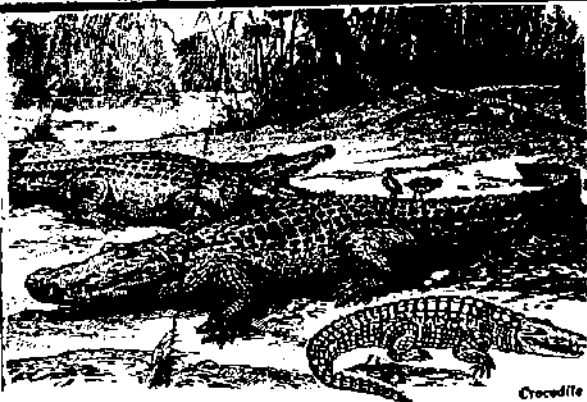
15

Чи є щось такого?
Усні вправи чи писемні,
Але відповіді — стислі:
От дерева є звичайні,
А чи є — солодкі й кислі?

16

Хто вони?
Ходять часто вулицями,
Без палиць і з палицями,
Так уважно і повільно.
Їх багато, — живуть спільно.

КРОКОДИЛИ 2.
 Малюнок число: 3.
 Загадка число: 3.
 Також заг.: 46.

Crocodile

Малюнок число: 3.
 Загадка число: 8.
 Також
 загадка
 ч: 30.

goat
КОЗА

Олень.

Заг. ч: 8. ОЛЕНЬ.

ЕСКИМОС

Малюнок ч: 4.
 Загадка ч: 10.
 ІГЛУ - ХАТИ
 З ЛЬОДУ-ВОДИ.

17

Коли? Що?

Що скорочуєм' уявно
Дуже це й практично.
Швидкістю, — хоч не стається
Зміни тут фактично?

18

На землі ростуть дерева,
Форма їх — довільна.
А яка у них прикмета
Майже всім їм спільна?

19

У болото сам заліз,
Там сидить і плаче,
Хоч не проливає сліз.
Вгадай хто, — козаче?

20

Кожен шофер має в авті
Щось таке як безпека, —
Показує, що діється
Позаду — здалека.

21

Хто вони?

Є ось два пани,
Мають одні штани.
Котрий раніше встав,
Раніше їх убрав?

22

На полотнах, на папері
Хто вирощує — і квіти,
І дерева, навіть мертва,
А прекрасне?... Хто ж то, діти?

23

Загадка — гра

Є ще овочі дерев
Групи — цитринових.
Скільки назов знаних вам,
Тих пожив чудових?

24

Чого то?

Що за речі це такі,
Що від них є трохи страх.
Ніхто їх не хоче мати
Залізяк тих на руках?

25

Знати і про це кортить:
Завжди сидючи хто спить?
А хто стоячи це робить?
Знати також не зашкодить!

26

Як то із трьох патичків
Щоб їх не ламати,
Так зробити, щоб чотири
Можна із них мати?

27

Де нема ніколи літа,
Світла там якісь чудні?
Де зелене сонце видно,
Це познаки головні.

28

Як подумає, то кожний
Може зрозуміти —
Чого в кожній фабриці
Є найбільше, діти?

29

Два, котрі це інструменти
Якщо на них грати,
Мусять свою форму-вигляд
Щоразу міняти?

30

Не велика я на зріст,
Маю роги й кучий хвіст;
А що я мала така,
Даю мало молока.

31

Що це?

Поміж баньками скляними —
Дірочка як волосок.
Дві ці баньки заповняє
По черзі дрібний пісок?

32

Що це є? Для всіх цікаве.
 Хто це відгадає?
 Що шукаєм' часто там,
 Де його немає?

33

Хто це?

Це буває тільки влітку,
 З квітки він летить на квітку,
 І гу-гу! — собі гуде.
 І гніздо собі десь має,
 Там солодкий мед складає,
 Хто він, хто? Й гніздечко — де?

34

Що це?

У дві шкірки
 Йде дві дірки
 Хоч і невеликі;
 Там незвидні
 Мчать огидні —
 І КУЛЬТУРНІ й дикі.

35

Гострі зуби, мов долота,
 Бо для них тверда робота,
 Для пожитку і потіхи,
 Ними я гризу горіхи.
 Щоб ходити, я не дбаю, —
 Хоч без крил, часом лігаю.

36

Хто він?

Хто то? Знаний модерніст,
І запеклий комуніст?
У малярстві ніби „ТУЗ”
Це еспанець, не француз.

Твори? — ніби диво-див...
І потворів натворив...
Задля „духа” це часу
Він спотворював красу.

37

Досить було для науки
Досить було для розваги,
Та на це ось ще питання
Не звернули ми уваги.

Бо подумати ніколи
Нам про це не довелося,
Чи однаково увесь час
Виростає нам волосся?

38

Досить чуд природа-мама
В світі натворила...
Чи хто чув таке, — щоб риба
По землі ходила?

Може хто із вас непевний,
Отже — відгадати.
Цілком просто, ТАК! чи НІ!
Треба вам сказати.

ВІТРАК. ВІТРОВИЙ
МЛИН.

Малюнок число 5.
До загадки ч: 11.

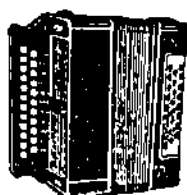
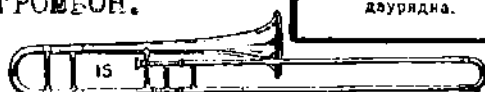

Малюнок
число 6

Загадка
число 19

Малюнок число 7.
Загадка число 29.

ТРОМБОН.

Гармонія
двурядна.

Малюнок ч: 7.
Загадка ч: 29
ГАРМОНІЯ.

Загадка
число 35.

ЛІТАЮЧА
БІЛКА.

Мал. ч. 10.
ЛІТАЮЧА БІЛКА.

Малюнок
число 14.
Загадка
число 26.

4

Малюнок ч: 16 АКУЛА
Загадка
ч: 60.

39

Невелика з цього користь,
Теж і не приносить шкоди,
Зроблене воно рухоме, —
Це для людської вигоди.

Можна йти по них угору,
І водночас їхати ними;
Теж і вниз, це замість дибать
Сестрами для них крутими.

40

Хто він?

Часто в білому уборний,
Біля крісла, при столі,
Косить він траву на горах —
Чи великі, чи малі.

З електричною косою,
Як на скелю він зійде,
„Джжж! та джжж! — коса стинає,
І трава униз паде.

41

У якому році?

Це якого року
Був такий початок;
Що він теж з одинки
Та із трьох дев'яток?
З них то дві останні,
Кажучи між нами,
Мусіли писати
Догори ногами?

42

Що це за баба?
В стіл залізла баба, яка?
Мов стоїть в колоді.
Товариству робить тінь
При столі в городі.

Геть спідницю над столом
Простягла крислату,
І таким то робом робить
Від сонця загату.

43

Хто він?
Так як качка виглядає
Здалека — достоту.
Хто ж то він? Ану вгадати
Має хто охоту?

„Такає” також як качка,
Сам я чув, як кликав...
А ріжниця та, — що в хвіст
Кучерів натикав.

44

Спершу в нас малі кімнатки,
Всі без просвітку, тісні.
А пізніше з нас є шати,
Мов смарагди на весні.

Живучи ми трясемося,
А як прийде нам кінець,
То по смерті, вже востанне
Ідемо ми всі в танець.

45

Що це таке?
Той, хто річ цю робить, струже,
Сам не потребує;
Хто замовив, той не хоче, —
Іншому купує.

Інший той уже не дбає
Як, куди упхають, —
Це однаково для нього:
Інші про це дбають.

46

„Раз читав” — хлопчина каже:
„Я у книзі товстелезній:
В Нілу — річці є тварини
І страшні і величезні...”

Та забув я, де ця річка,
І тварини ці як звати’...
Хто із вас допоможе, діти,
Це малому відгадати?

47

Що таке тендітне?
Знищити щось, чи розбити,
Або зруйнувати,
Мусимо якоїсь сили,
Руху уживати.

Та є щось таке тендітне,
Що його зруйнує
Навіть висловлена назва,
Як це хтось почує.

48

Він історик наш найбільший
Прізвище його від „ГРУШ”.
Патріот, різьбар, виховник
Українських наших душ.

Він був РАДИ головою
А якої? Де? Коли?
Москалі ж його, як інших
З цього світа теж звели.

49

Чи це можливе?
Пригадаймо собі просту
Математику відому:
7, 4, 30, — коли ж то є,
Що дорівнюють одному?

П'ятдесят два, і дванадцять,
Теж у випадкові цьому,
Триста шістдесят п'ять також,
Всі дорівнюють одному?

50

Що це?

Мовчазно стоять спокійно,
Рядом — вище й нижче;
Зі скарбами всіх знайомлять
Всього світу — ближче.

Тож заходь туди і черпай
Це ж — знання криниця.
А для тебе як у спрагу
Зимная водиця.

51

Що це?

Посідали птахи рядом
На простягнених дрютах,
І співають тим знайомим,
Що знайомі в їх очах.

А для інших? мовчазливі.
Не рухнуть ні на п'ядь.
І пісні у них заляті,
На своїх місцях сидять.

52

В котрих роках?

Щезла тьма неволі, люта,
Мов на сонці та роса.
Нарід встав, пірвав всі пута.
Воля всім! Яка краса!

Радість в нас була подвійна.
Це в котрих було роках?
УКРАЇНА САМОСТІЙНА,
ВЛАДА в рідних вся руках.

53

БЕРЕСТЯ — місто невелике
По неволі і руїні,
Що ж тут сталося важливе?
Хто вклонився Україні?

54

Кого? Що?

Грабували і палили
Печеніги і татари.

Грабували і палили;
Здавна москвинів отари,

Нищила його ж палила
Теж із заходу німота,
І руйнує досі й палить
Та ж із півночі підлота.

55

Хто?

Може бути вірним другом
І лежати під вікном,
Але він і є найбільшим
В цілм світі брехуном.

Хоч як будете любити,
Навіть більше як мене,
Але вчує тільки голос,
То, напевно, він брехне.

56

Без вогню „пече” кропива,
Це бурян собі є дикий.
Прізвище хтось від кропивни
Мав у нас і був великий.

Скомбінуйте, догадайтесь...
Розпалив краси він ватру, —
Дав початок і основу
Українського театру.

А в Канаді, у Торонті,
Хто діє на цьому фронті?

ФОТОГРАФІЯ. Число 13. ЗАГАДКА Число 53.
БЕРЕСТЕЙСЬКИЙ МИР у 1918 Р.

Beisependenz, in pinguetudine
 Diffusio in lumbis - lumbis et
 G. lumbis 1914.

[Faint handwritten notes, possibly bleed-through from the reverse side.]

Henry Jones
Henry Jones
2000000000

Mr. Taylor
New York
L. Taylor, Jr.
New York

На під свідчення бачимо делегата Української Народної Республіки М. Левицького, О. Савчука і М. Яковича, як підписуватимуть Брестський мир, 9 лютого 1918 року. З правого боку бачимо підписи делегатів українців, як тех делегатів Німеччини, Австро-Угорщини, Болгарії і Туреччини. Цей український договір має величезне значення, бо чотири великі європейські держави, позбавивши Україну як незалежну державу,

57

Хто з усіх створінь на світі,
 Чи то велетнів-тварин,
 Є таке, що досягнуло
 Щонайвищих верховин?

Та недарма все ж минуло
 Цілі сотні-тисяч літ...
 Хто ж то діє складно-ладно,
 ЗАВОЙОВУЄ ВВЕСЬ СВІТ?

58

Тратити ніхто не любить, —
 Знана людська вдача.
 Мати більше, це погоня...
 Жадоба гаряча...

А які то люди, — з того
 Тішається-радіють,
 Як своє хоч трохи стратять?
 (Для здоров'я діють).

59

Голова болить, чи крижі,
 Чи частина інша тіла,
 Успокоїть біль спожита
 Річ маленька, кругла, біла.

Помагає при застуді, —
 Є тому у кожній хаті.
 А щоб легше відгадати —
 Має ще й боки плескати.

60

Хто такий щасливий?
У морях та океанах
Є родина хижаків,
Має добре те, що кожний
Мати б у житті хотів.

Справа в тому, разів скільки б
Зуби втратив хтось із них,
Стільки ж їх і виростає
На те місце знов нових.

61

Хто це?
Загадка ця не одному
Аж сумління потрясе;
Для приємности своєї
Хто це смерть комусь несе,

І вбиває всіх невинних,
Для потіхи і забав?
Це загал йому це право
Так безжалісно надав.

62

Коли це можливе?
Вибухла атомна бомба
От перед тобою, друже;
Приглядаєшся спокійно,
І тобі цілком байдуже.

Приглядаєшся, ти — певний:
Тут не грозить небезпека.
Чи то з віддалі найближче,
Саме так, як і здалека.

63

Що це таке?

Не існує він як річ,
Це уява лиш буйна.
„Нападає” в мирний час,
Не лише як є війна.

Старших так як і дітей
Нападає, це не сміх.
За „ВЕЛИКІ ОЧІ” він
Знаний добре для усіх.

64

Що це таке?

Котиться тягар повільно
І втискає, топче те,
Чим вимоцнують шляхи в нас,
Чорне щось, клейке-густе.

І воно стає рівненьке —
Як у молодих лице.
Тож дороги, як то кажуть, —
„ХОЧ КОТИ ПО НИХ ЯЙЦЕ”.

65

Що це?

Приятьель це ж, нам здається,
Ще й розвага це для нас.
Справді ж, це найбільший злодій,
Що нам краде вільний час.

Де заглянеш — в кожному домі
 Діти і батьки при нім.
 Краще ж час той на розмову
 З діточками обернім.

Хто ж бо цей родини ворог
 Найлютіший, — дух часу,
 Що тепло родин марнує
 Зовсім нищить їх красу?

Але одночасно річ ця,
 Це досягнення вершок.
 Річ великого значення
 Знає це і „пастушок”.

Це є корисна надмірно
 І важлива дуже річ.
 Як уміло користати,
 Незнань розганяє ніч.

66

Це давно вже дослідили,
 Кажуть, люди вчені.
 Як харчі затримать довше,
 Хоч би і варені?

Щоб сирі чи то варені
 Справді не пропали,
 Що зробити, щоб найдовше
 Вартість свою мали?

Як відживчість, смак і колір,
 Всі прикмети їжі
 Зберегти їх якнайдовше,
 Щоб були ще свіжі?

67

Хто це?

Кажуть, він ось без очей,
 Бо йому не треба.
 У землі і так живе,
 Він не бачить неба,

Ані сонця, ані дня...
 Вічно під землею,
 Робить хідники собі
 Рийкою своєю.

Та з очима ще не так...
 Але кожний знає,
 Що вух зовнішніх таки
 Справді він не має.

68

Невеличкий я на зріст,
 Маю довгий голий хвіст.
 Біла морда, сива шерсть,
 Можуть ноги гребти персть.

Дітки ж як прийдуть на світ,
 Дам їх в торбу — на живіт.
 На хребті як підростуть,
 Моїм їздити будуть.

А наскочить ворог-кат,
 Неживого вдасть наш брат.

Падлини ж, бо їм на злість,
 Ворог нашої не їсть.
 Це лише такий наш „трик”,
 Щоб лишив нас ворог, — зник.

69

Хто це?

Їздить все, конем вганяє,
Доглядає він корів.
Капелюх великий має,
Так здається, щоб не впрів.

Хустку має він на шиї,
І вужисько у руках
Коні в нього — як ті змії
Два пістолі по боках.

Вміє гарно заспівати,
Вміє на гітарі грати,
Із пістоль добре влучати,
Корів шнуром тяж хапать.

70

Це двадцяте в нас століття,
Вік електрики, машин.
Вік не атомів і летів
В міжпланетний світ-вершин...

Ось чому без авта трудно,
Хоч чимало й з ним біди!
Час щадити, скоротити —
Простір швидкістю їзди.

Автом їде сила люду,
Та подумає не всяк:
Котре колесо є в авті,
Що не крутиться ніяк?

М. В. Лисенко.

Мал. ч: 24.
Логогриф
ч: 7.

Проф. Мих. Груменський
(1898—) Голова Центр. Рад.
з 1917-1918. Визначний істо-
рик.

Мал. ч: 12.
Заг. ч: 48.

М. Л. Кропив-ницький.

Мал. ч: 15
Заг. ч: 56

Мумія

МУМІЯ.

Малюнок число 21.
Загадка число 79.

Автомобіль-вантажувач.

Мал. ч: 1.
Заг. ч: 2.

Малюнок ч: 25.
Загадка число 5.

АРОА.

Малюнок число 17.
Загадка число 69.

КОВБОЙ

ПАНДА

Малюнок ч: 22
Анаграма ч: 2.

71

Що це за цвинтар?

Гори трупів, з неживих.
(Бүли трупи й через них),
Ти уважно придивись, —
Ними їздили колись.

Це така вже долі сүть:
„Вовк носив... його несүть”...
Щось із цих ось неживих
Ще придасться для нових...

Подають їх молотам,
Ті збивають — бам!... бам-бам!
З іншим зварені в огні,
Дасть їм завдання трудні.

72

Що це?

Може бүти довгий-круглий,
Довгий-квадратовий,
І плескатий. Рідних своїх
Їсти він готовий,

Бо гартований на твердо.
По цілому тілі,
Зүби вирости дрібненькі
Чорні. Чом не білі?

То коли його в критичну
Їживүть годину,
Певно, що це для потреби,
Їсть свою родину?

Що це може бути?

Ніг не маю, ані рук,
Голови не маю,
Тільки є живіт, що в нього
Часто щось ховаю.

Шкіра мого живота
Груба і тривала.
Не боїться і вогню, —
Сила небувала.

Носом, що на животі
Вміло покрутити,
Вліво вправо, сям і там,
Щоб живіт відкрити.

Як в живіт мій кладете —
Будьте точні й ревні,
То від злодіїв, вогню
Будете вже певні.

Хто цей козак?

Що це за козак такий,
Відгадайте люди:
В шаравах не ходив,
Може і не буде.

Це не значить без штанів
(Мало що бракує),
Замість списом, він усіх
Пензлем атакує.

Бож то справді він козак,
Не копиця сіна.
Ще не мала козака,
Як він — Україна.

Тож, проте, він є козак,
Хоч без шаблі, списа,
І без чуба голова,
Хоч іще й не лиса.

75

До вишневого садочка
Загостили раз пташки,
Сісти, трохи відпочати
На вишневій вершки.

Мали клопіт невеликий:
Як на вишнях сісти їм,
Чи то парами, по одній,
Розумом зміркуй своїм:

Як по дві на вишню сяде,
Вишня лишиться одна.
Як по одній розмістяться
Пташка лишиться — блудна.

Вам ця загадочка, любі,
Ви подумайте лишень:
Скільки всіх було там пташок,
Скільки там було вишень?

76

Хто він?

Він купається в кожусі,
Хвіст, — як та лопата.
Дерев'яна на воді
Є у нього хата.

Зуби в нього, — ой міцні ж,
Добре було б мати,
Щоб і ви могли як він
Дерево стинати.

А щоб мати на ріці
У воді вигоду,
Греблю він збудує так,
Що загатить воду.

Бож від гребель він мистець,
Гнізд-хатів, — культури.
Може вчилися і ми
В них архітектури?

77

У Західній Україні
Чи повірите чи ні,
КОЗАЧЧИНА продовжує
В існуванні свої дні.

Є також КИСІЛЬ між ними,
Хоч уже не кошовий,
Бо часи ото змінились,
Певно провідник новий.

Є між ними і татари,
Чи то турки СУРУ-БЕЙ
Українські це все люди
З українських теж людей.

oooOOOooo

Це не казка ані жарти,
Відгадаєте швиденько:
З Жилинець, де я родився,
До КОЗАЧЧИНИ близенько.

78

Яке то диво світу?
 Світ дивують ще й донині
 Таємничі ті гроби
 З двадцять дев'ять соток років
 До Христової доби.

Повні таємниць-містерій
 Надприродних, кажуть сил.
 Хто до них зайшов, цікавий,
 Не вертався з тих могил.

І багато науковців
 Це вивчали диво-див,
 Хоч з тих вийшли лябіринтів —
 Довго жоден з них не жив.

Це із тих сімох див світа.
 Де ж воно? В яким краю?
 Тож на відповідь, на опис
 Слово тут я вам даю.

79

Це не казка-побрехенька
 Ані вигадка пуста —
 Що з-перед трьох тисяч років
 Може й менше до Христа

Неживу людину бачиш.
 Збереглась до наших пір,
 Бо не встиг її сточити
 Гострий зуб часу, — повір.

Може бачили і вчились
 Про далеку давнину,
 Що для нас дає цікаву
 Таємницю не одну.

Що таке це може бути?
 Як то люди звуть оте?
 Розв'яжіть ось це питання,
 Просте ж бо і не круте.

80

Що це за прилад?

Дві лиш ніжки
 Ну і — зуб...
 Пробивається
 у глґб.

Тиснеш ніжки,
 Зуб той — ніж
 Лізе в бляху...
 Кажеш: Ріж!

Тиснеш, крутиш,
 Він довкруг,
 Ріже бляху
 Попри пруг.

А з бляшанки
 Пахне щось,
 Це нам зїсти
 Довелось.

81

ЩО ТО ЗА П'ЯТКА?

П'ється знання із загадок,
 Так, як мед з горнятка.
 Подумайте, про ЧИСЛІВНИК
 Живий, дивний, — П'ЯТКА.

Що воно за така П'ЯТКА,
 Має ноги, руки,
 Ходить і говорить, як ми...
 От, кавалок штуки?

82

ЗНАНЕ, — ДНІПРО, головна
 Ріка в Україні.
 Та стрічаємо Дніпро
 Теж і на чужині.

І цікаве, я не чув,
 Раніше ніколи,
 Щоб Дніпро ходив з дітьми
 До Рідної Школи.

Та на власні очі бачив,
 Це „чудо” в Канаді;
 Що Дніпро є в Рідній Школі.
 Ми всі тому раді.

Як то може таке бути?
 Дніпро, — ріка, в школі?
 Це є прямо неймовірне.
 Сумнівів — доволі...

Що думаєте про те?
 Яка ваша гадка?
 Як то можна пояснити?
 Відповідь — це гладка.

83

Цю загадку відгадають
 Тільки такі люди,
 Що дивляться на світ Божий.
 Ясно, без облуди.

Подумаймо і ми, над тим,
Усі разом, спільно;
ХТО ТО, РІДНЕ ЗАНЕДБУЄ,
МОВУ, — ДОБРОВІЛЬНО?

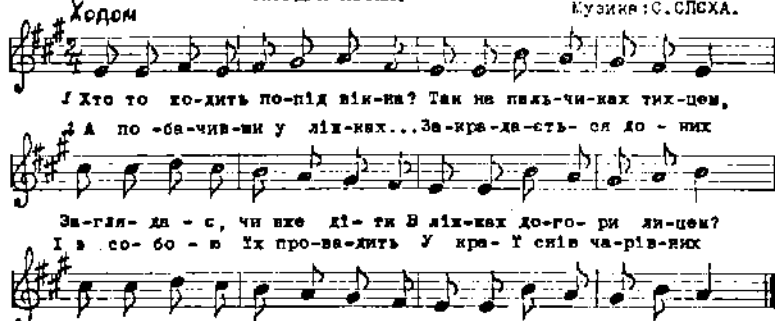
Вони в житті одержимі,¹⁾
Тільки на папері,
А в ДІЙСНОСТІ ПЕРЕД РІДНИМ
ЗАКРИВАЮТЬ ДВЕРІ.

ХОЧ держава помагає;
„ПЛЕКАЙТЕ КУЛЬТУРУ
СВОЮ РІДНУ і ШАНУЙТЕ“!
Не змініш нагуру.²⁾

СПІВАНА ЗАГАДКА РУХОВА ГРА

ЗАГАДКА-ПІСНЯ. Слова БОГДАНА Б. ФЕДУКА.
Музика: С. СПЕХА.

Ходом

1 Хто то хо-дить по-під вік-на? Так на паль-чи-ках тих-цем,
2 А по-ба-чив-ши у ліж-ках... За-кра-да-сть- ся до - них
За-гля-да - с, чи вже ді-ти в ліж-ках до-го-ри ли-цем?
І в со-бо - в їх про-ва-дить У кра-ї снів ча-рів-них
За-гля - да - с, чи вже ді-ти в ліж-ках до-го-ри ли - цем?
І з со - бо - в їх про-ва-дить У кра-ї снів ча-рів-них.

СЛОВА:

Хто то ходить попід вікна?
Так на пальчиках тихцем,
Заглядає, чи вже діти
В ліжках догори лицем?

А побачивши у ліжках...
 Закрадається до них
 І з собою їх провадить
 До країн снів чарівних.

ПОЯСНЕННЯ: „Хто то ходить ... так на пальцях...”

Діти ходять на пальцях вмісті (намісці). Вправи стіп і ніг. По словах, „Заглядає чи вже діти”... постійно ходять на пальцях вмісті і наслідують підглядання, вихитуючись убоки вправо, вліво, ніби нахиляються вперед. Або перестають ходити, присідають, злегка підносяться, наче підглядають під вікном. Далі йдуть вмісті (намісці) вільніше, наче підкрадаються, схилившись вперед. На слова: „Із собою”... показують наче когось провадять за руку.

Учитель може довільно комбінувати рухи. Повторити спів кілька разів. Вправи стіп. Ходження на пальцях. Присід на пальцях стопів (стіп). (СОН) Нар. пісня:

КОЛИСКОВА:

„Ой ходить сон, коло вікон,
 А дрімота коло плота.
 Питається сон дрімоти:
 Де будемо ночувати?
 — Де дитинка маленька,
 Де хатина тепленька”...

СПІВАНА ЗАГАДКА РУХОВА ГРА

ЗАГАДКА-ПІСНЯ.

Слова: БОГДАНА Б. ОЖЛИЧУКА
Музика С. СІГХА

Широко.

1. Що там ї-де? Див-ний звук. Си-ла пха-є на них рук.
2. Ко-жен з них як рід-ний брат. Не бра-ку-є ї дів-чат.
3. Це "мо-то-ри" мах і мах. Тай у-сіх по-ки-нув страх.

Гой-да, гой-да на бо-ки, ї-дуть хлоп-ці ко-за-ки.
Гой-да, гой-да по бо-ках дов-ге щось у нас в ру-ках.
Гой-да, гой-да мах і мах В нас "мо-то-ри" у ру-ках.

Гой-да, гой-да на бо-ки, ї-дуть хлоп-ці ко-за-ки.
Гой-да, гой-да по бо-ках дов-ге щось у нас в ру-ках.
Гой-да, гой-да мах і мах В нас "мо-то-ри" у ру-ках.

СЛОВА

Що там їде? Дивний звук.
Сила пхає наших рук.
Гойда, гойда на боки,
Їдуть хлопці козаки.

Кожен з них — як рідний брат,
Не бракує і дівчат.
Гойда, гойда по боках,
Довге щось у нас в руках.

Це „мотори” — мах і мах,
Та й усіх покинув страх.
Гойда, гойда, мах і мах,
В наших „мотори” руках.

(ЧОВЕН і ВЕСЛА)

ПОЯСНЕННЯ: Діти наслідують плавбу човном, веслування, вигойдування човна на боки, і знову веслування. Вправи кадовба і рук.

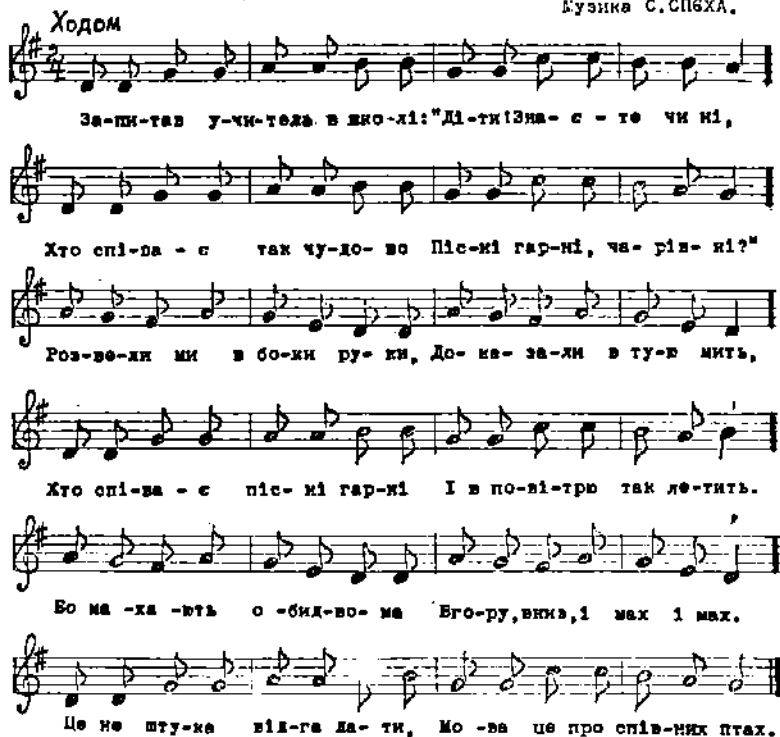
СПІВАНА ЗАГАДКА РУХОВА ГРА

Ч. 1.

ЗАГАДКА-ПІСНЯ.

Слова: БОГДАНА В. ФЕДЧУКА
Музика С. СПІХА.

Ходом

За-пи-тав у-чи-те-ля в шко-лі: "Ді-ти! Зна-є-те чи ні,
Хто спі-ва-є так чу-до-во Піс-ні гар-ні, ча-рів-ні?"
Роз-ве-ли ми в бо-жи ру-ки, До-ка-за-ли в ту-ю мить,
Хто спі-ва-є піс-ні гар-ні І в по-ві-трою так ле-тить.
Бо ма-ха-ють о-бид-во-ма Їго-ру, вмих, і мах і мах.
Це не шту-ка від-га-да-ти, Мо-ва це про спів-них птах.

СЛОВА. ЗМІСТ.

Запитав учитель в школі:
„Діти! Знаєте чи ні,
Хто співає так чудово,
Пісні гарні, чарівні?”

Розвели ми вбоки руки,
Доказали в тую мить,

Хто співає пісні гарні
І в повітрі так летить.

Бо махають обидвома
Вгору, вниз, і мах і мах,
Це не штука відгадати, —
Мова ж про співочих птах.

ПОЯСНЕННЯ: При словах „ми вбоки розвели руки"... діти розводять руки вбоки і махають ними, наслідуючи літ птахів.

Можна повторити кілька разів. Це вправа рук. Діти люблять наслідувати літ птахів.

А Н А Г Р А М И

Поясню вам коротенько,
І просто і ясно,
І приступно, зрозуміло,
Гарно одночасно.

То ж питатися не треба
Ні тата, ні мами,
Ні учителя, що то є
Таке АНАГРАМИ?

АНАГРАМИ — старайтесь
Самі укладайте,
Як і що робити треба,
Ось це прочитайте:

АНАГРАМА — (від грецького ана — пере + грамма = буква, літера) — рід загадок, часто віршованих, що у зашифрованому, затаєному слові, яке треба відгадати перше з опису, треба переставити букви так, щоби створити інше слово з новим змістом, згідно з вказівками в анаграмі де є сказано, що має означати нове слово створене через переставку літер.

АНАГРАМИ

1

З вислову: „ЦЕ СОН”, — зробити
 Всякий це зуміє,
 Назву цього: — ясне, гарне,
 Миле усім — гріє!

2

Що то значить слово „НАПАД”,
 Треба перше пояснити.
 Переставте в „НАПАД” букви,
 Назву ТВАРИНКИ створити.

3

Взимку вона на голові,
 У морозну, зимну днину.
 Перестав так букви в назві,
 Щоб назвать ХУДУ КОНИНУ.

4

Коротко назвати;
 Що то є КАРПАТИ?
 В назві букви перестав,
 Хто це може мати?

Якщо правильно це зробиш,
 Це наче корона.
 Воно в кого на голові
 Зброя-оборона?

5

Мишей ловить, мертве, в назві
 Букви перестав, склади:
 Служить старшим, слабосилім,
 Для покращання ХОДИ.

Старші люди це вживають,
 Що ходити сил не мають.

Поміч це для них велика
 Наче третя нога — „дика”.

6

Це не місто, хоч оселя,
 Що в ній живуть люди.

Перестав у назві букви,
 Назвеш те, що всюди
 Можна знайти цю уперту
 Злосливо ТВАРИНУ.

А до неї можна не раз
 Прирівнать людину.

7

Ще трохи пояснень,
 Для вас у додатку;
 Перестав так букви,
 В такому порядку,
 У вислові: „КРАВ ЦЕ”,
 ЗРОБИ ЗМІНИ ВМІЛІ,
 Назви ДІМ МОЛИТВИ,
 У свята й неділі.

ЛОГОГРИФИ

Що це таке ЛОГОГРИФИ?

Додавати, віднімати,

„ДО” „ВІД”, — СЛОВА — букву чи склад,

Щоби нове слово мати.

Пояснення прочитайте,

Щоби добре зрозуміти,

І розв'язувати певно

Зможете, будете вміти.

ЛОГОГРИФИ

(Грецьке *logos* = слово + *grifhos* = сітка; загадка)

Отже, логогрифами називаються такі віршовані загадки, у яких, з допомогою додавання до зашифрованого слова, яке треба відгадати перше, чи вилучення з нього певної букви, складається нове слово.

1

„Річ” це те, що в світі мертво

Деяка, що з них живе.

„КА” до слова „РІЧ” додати,

То водою попливе.

2

Як відняти „М” від того,

Що борошно з зерна робить,

Вийде водне щось, безноге,

Добра їжа, — нам не шкодить.

3

Як до слова „КУТ” додати

При кінці ще букву „Я”, —

Варять це коли, з пшениці,

Мама й не лише твоя?

4

Дерево це відгадати —
Буде розв'язка така:
От до назви двох комашок
З букви „О”, додай склад „КА”.

5

До слівця „КОМАР” як тільки
Додамо ще частку „НО”
Це містечко в Україні
Знане людям вже давно.
Цю, оселі назву знайдеш
Тут таки в Канаді.
Звідки ж люди, відгадайте,
Що живуть в оцій громаді?

6

Річ я — дуже небезпечна,
Руйнувать, — мое це діло.
Використана належно, —
Не залишу речі ціло.
До моєї назви, прошу,
„З” додайте ще спереду,
Скаже слово вислід дії,
Що в час вибуху наведу.

7

Є тваринка хитра, спритна,
Так вона всім людям знана.
І на вигляд вона мила,
І в кожусі гарнім вбрана.
Як до назви що то має
Ця тваринка, справді дика,
„ЕНКО” додаси то буде
Композитор наш музика.

М Е Т А Г Р А М И

ПИТАННЯ:

Що то таке МЕТАГРАМИ,
Чи знаєте ви, чи чули?
Як „розв'язувати” треба,
Чи знання про те — набули?

ВІДПОВІДЬ:

У відгаданому слові,
Одну букву замінити
Іншою, — там буде які...
Слова інший зміст створити.

Прочитайте пояснення,
Ваше думання логічне...
Зрозумієте докладно,
Що все те, не є трагічне.

МЕТАГРАМА (від грецького *metagrapho* — вносити зміни в текст) — у більшості віршована загадка (літературна гра), що будується на такій заміні букви, або складу в слові, яка веде до утворення інших слів з новим значенням. При чому в МЕТАГРАМІ, як і в АНАГРАМІ, ЛОГОГРИФІ, і ШАРАДІ, слова не називається а подається описово — їх треба перше відгадати з опису, відтак у відгаданому слові треба одну вказану букву, чи склад замінити іншою вказаною буквою чи складом, щоб змінилося і створилося нове слово з новим змістом, значенням.

МЕТАГРАМИ

1

Назва з „К” один, у полі,
Їх багато там росте;

З букви „В” початок, — один, ...
 Криє голову густе.
 З букви „Г” початок слова
 Це летить до наших вух.
 Чуємо його, він ріжний,
 Відгадає той хто — зух.

2

Слово з букви „Н” почате
 Із трьох букв, — вся чорніє;
 Замість „Н” як „П” — в тім слові,
 Визмук усіх приємно гріє.

3

З букви „З” пічнеш те слово
 Цінний металъ будеш мати.
 З букви „Д” — те слово...
 Будеш дерево довбати.

4

В слові, що значить те місце
 Де росте дерев багато,
 „Л” на „Н” якщо заміниш —
 Ним ти нюхаєш завзято.

5

Слово, — їжу означає.
 Ох, як любимо ми їх.
 „ПИ” на „ВО” зміни, ненависть
 Чуємо до них, аж гріх.

6

З букви „М”, що через річку,
 Знане всім і голосне.
 „М” на „П” якщо заміниш
 Час, щоб їсти лиш пісне.

7

Значить слово це багато,
 Бо за неї ллється кров.
 Не один життя віддати
 В обороні є готов.
 Букву „В” на „Д” як зміниш
 В тому слові дорогім,
 Вийде те, що ЗЛА чи ДОБРА
 Але суджена усім.

Ш А Р А Д И

Думаю, що знають учні,
 Не лише з Канади,
 Що існують ще розваги
 Так звані — ШАРАДИ.
 Прочитайте пояснення
 Про ШАРАДИ, — справу
 І проводьте на дозвіллі
 Розваги — забаву.

ШАРАДА (від французького — *charade* — базікання, бесіда) — загадка-розвага, у більшості віршовані, в якій загадане, зашифроване (затаєне) слово складається з кількох частин, які треба відгадати перше з опису, що становлять собою окремі слова, або тільки складів узятих з поодиноких слів, що творять разом нове слово з новим змістом.

Слово зашифроване (затаєне) в шараді розгадується частинами. Дивися у відгадках пояснення.

ШАРАДА

1

Яка це держава?
 Перший склад, — найбільша риба
 Живе в оксанах,

Другий, — вигук, „А” початок
З болю як хтось в ранах.

2

Перший склад це назва того,
Що над бровами у нас.
Другий склад це є СТО РОКІВ,
Іншим словом тобто час.

Разом як склади додати,
Буде не жіночий рід...
Може бути і молодий,
Може бути й старий дід.

3

Назвіть „ДЕНЬ” у множині,
Перший склад, вам — знати.
Другий, — час ~~МИНУЛИЙ~~ ОДНИНИ
ДОКОНАННЯ, дії „СТИРАТИ”.

Разом річка в Україні,
(Це в ШАРАДИ ДУСІ),
На південному заході
УКРАЇНИ-РУСИ.

4

Перші два склади — це назва
Всіх дерев одежі.
Другий склад: „ЛІ” ще додати
От назви всі межі,
Того, що росте у морях.
Роблять з них прикраси,
Для жінок, а користали
З того — галапаси.

5

Цей музичний інструмент
Правильно назвати,
На увазі треба нам
Два поняття мати:
Міра площі — ПЕРШИЙ СКЛАД.
Другий „ФА”, знак ноти.
Стародавний інструмент,
Струни — грубі драти.

6

Клали життя українки
За свій нарід, — Рідний Край.
У тюрмі замордували...
Хто вона — ось відгадай.
Прізвища частина перша —
Це музичний інструмент,
Друга — „АРАБ”, разом взяте. —
Історичний документ.

7

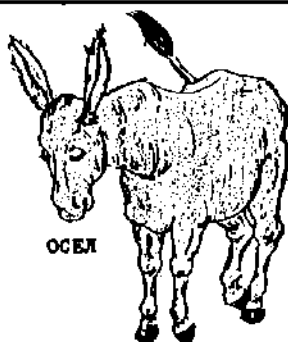
Шараду цю відгадати
Для усіх можливо:
СІТКУ — нею рибу ловлять
Назвати правдиво,
А до назви ще цієї
Треба пам'ятати,
Ще одного іменника
Назву нам додати:
Члена сільської, міської
Управи, чи РАДИ.
Вислід: СТАН ЩО — В УКРАЇНІ,
Загадки — шаради.

Малюнок ч: 26.
Шарада число 8.

Ольга БАСАРАБ
уроджена 1890р. замордована 12 лютого,
1934р. польською поліцією.

Малюнок число 23.
Анаграма число 6.

ОСЕЛ

ЩО ЦЕ ТАКЕ РЕБУСИ?

Що то РЕБУСИ ТАКЕ?

Це вже не новини.

Учні відповідь дадуть,

Кожної хвилини.

РЕБУСИ, — це рід розваги
То ЗАГАДКИ ОБРАЗКОВІ
БУКВИ, СЛОВА і МАЛЮНКИ,
ВПРАВИ ЗОРУ ЦЕ — ЧУДОВІ.

Прочитайте пояснення,
А там, все як на лопаті...
Розв'язка і слів, і змісту,
Вислови також крилаті.

Усе вам піде як з маслом,
Без клопоту і без труду.
Стане ясно і розжене
Зорово-очну облуду.

РЕБУСИ. ПОЯСНЕННЯ.

РЕБУС — (від латинського виразу *non verbis, sed rebus* — не словами, а за допомогою речей) — ЗАГАДКА, в якій слова, що розгадуються, подано у вигляді малюнків у поєднанні з літерами, цифрами та іншими знаками.

РЕБУС — це ЗАДАЧА-ЗАГАДКА, в якій текст представлено зображенням предметів, нотами, цифрами, буквами чи іншими знаками.

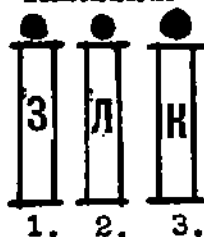
Коли затаєне (сховане) слово або частина слова збігається з назвою якогось предмета, то в ребусі вона може бути передана у вигляді малюнка, що відтворює цей предмет.

КОМА, що стоїть перед зображеним предметом (зліва), означає, що від назви цього предмета потрібно відкинути, відняти, першу букву, а якщо кома стоїть після малюнка (справа), — відкидається, віднімається остання буква. Там де стоять дві, навіть три коми підряд, треба відкинути, відняти, від назви предмета дві (три) букви.

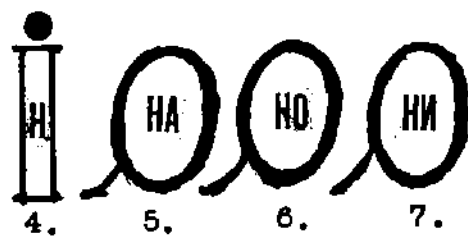
Бувають ребуси складені із самих тільки букв, чи складів слова. Бувають РЕБУСИ складені з малюнків, букв, складів окремих слова, нотів, чи цифер разом.

РЕБУСИ

ІМЕННИКИ

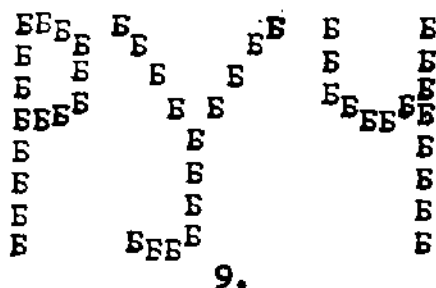

ЗАЙМЕННИКИ

ЯКІ ЦЕ РІКИ?

ДУ
Й
8.

Е 0000
0 0
0 0
0 0

Ду+
13.

ВІДПОВІДІ НА ЗАГАДКИ: ХТО ЦЕ? ЩО ЦЕ?

Загадка

- ч. 1. ГОДИННИК. Перший механічний годинник ви-
найдено в КИТАЮ, 725 р. по Христі.
- " 2. АВТОНАВАНТАЖУВАЧ. МОТОРОВИЙ ДВИГУН
ПІДІЙМАЧ, англійське: „ТОВМОТОР”. Дивися
малюнок ч. 1, сторінка 28.
- " 3. РІКА НІЛЬ. Завдовжки на 6,670 км., 4,150 англій-
ських миль. До плавби пароплавами придатна
тільки 960 миль. Дивися КРОКОДИЛИ, малюнок
число 2, сторінка 8.
- " 4. ПЕРШІ ЗАБАВКИ дитини — це ПАЛЬЦІ РУК.
Трохи згодом ПАЛЬЦІ НІГ.
- " 5. ГОЛОД НАЙКРАЩИЙ КУХАР, бо голодному
смакує що попаде і є для нього найсмачніше.
- " 6. ОСТАННІ ЗУБИ ЛЮДИНИ — ШТУЧНІ ЗУБИ-
ПРОТЕЗИ, бо це дійсно останні які може мати
людина. Тут може хтось думати про останні —
задні зуби ЧЕРІННІ — „КУТНІ” чи ще інакше:
„ЗУБИ МУДРОСТИ”.
- " 7. ЛІТА, РОКИ.
- " 8. В ОЛЕНІВ і КІЗ. Дивися малюнок ч. 3, стор. 8.
- " 9. ДОЩ. Прийнято: „ДОЩ ІДЕ” ... Нар. пісня:
„І ШУМИТЬ І ГУДЕ, ДРІБНИЙ ДОЩИК ІДЕ”...
- " 10. ЕСКІМОСИ МАЮТЬ ХАТУ ІЗ ВОДИ, ЛЬОДУ-
КРИГИ. Називається „ІГЛУ”. Дивися малюнок
ч. 4, стор. 8. ЛІД, це ЗАМЕРЗЛА ВОДА.
- " 11. ВІТРЯК. ВІТРОВИЙ МЛИН. Дивися малюнок ч.
5, сторінка 14.
- " 12. ЦИБУЛЯ, ЧАСНИК, ХРІН.
- " 13. ВАРЕННЯ ЯЄЧОК НА ТВЕРДО.
- " 14. МУХИ ВЛІТІ ХОДЯТЬ ДОГОРИ НОГАМИ ПО
СТЕЛІ.

- " 15. ДЕРЕВА ЗВИЧАЙНІ, що нічого не родять
ДЕРЕВА „СОЛОДКІ”, що родять солодкі овочі.
ДЕРЕВА „КИСЛІ”, що родять кислі овочі.
- " 16. СТАРШІ ЛЮДИ, ЩО ЖИВУТЬ У СТАРЕЧОМУ
ДОМІ.
- " 17. ЧАС і ПРОСТІР скорочуємо уявно. Поспішаючи,
ми швидше щось виконаємо, однаке це не зна-
чить, що ми скоротили час або простір. Вони
незмінні.
- " 18. Спільна прикмета всім деревам та, що вони
КРУГЛІ.
- " 19. Птаха в Україні, що любить бродити в болотах,
шұкаючи поживи — КУЛИК. Дивися малюнок
ч. 6, сторінка 14.
- " 20. ЛЮСТРО, ДЗЕРКАЛО.
- " 21. ДВА ПАНИ, це ДВІ НОГИ ЛЮДИНИ. Котрий
раніше встав ... тобто котру ногу раніше підвів,
ту раніше упхав у штани. Кажуть ще й так: „Кот-
ру ногу першу підніс, ту першу випхав у штани”.
- " 22. АРТИСТ МАЛЯР.
- " 23. ПОМАРАНЧІ, МАНДАРИНКИ, ЦИТРИНИ,
ГРЕЙПФРУТ. Гру організує провідник. Виграє
той, хто найбільше запише назов.
- " 24. ПОЛІЦІЙНИХ КАЙДАНКІВ.
- " 25. У БІЛЬШОСТІ ПТАХИ СПЛЯТЬ СИДЯЧИ.
ДЕЯКІ РОДИ ПТАХ СПЛЯТЬ СТОЯЧИ, ЯК ТЕЖ
ОДИН РІД СЛОНІВ.
- " 26. СКЛАСТИ ІЗ ТРЬОХ ПАТИЧКІВ ЧВІРКУ ОСЬ
ТАК: 4 Дивися малюнок число 14, сторінка 14.
- " 27. НЕМАЄ НІКОЛИ ЛІТА НА ПІВНІЧНОМУ і ПІВ-
ДЕННОМУ ПОЛЮСІ (БІГУНІ). СВІТЛА ЧУДНІ
ПІДБИГУНОВІ в АРКТИЦІ. КОЛИ СОНЦЕ ЗА-
ХОДИТЬ, АТМОСФЕРИЧНІ ОБСТАВИНИ —
СТАН ВПЛИВАЄ НА ТЕ, ЩО СОНЦЕ ПРИ ЗА-
ХОДІ ЯВЛЯЄТЬСЯ У ЯСНО ЗЕЛЕНОМУ КО-
ЛЬОРІ.

- " 28. ШУМУ — ГУРКОТУ МОТОРІВ.
- " 29. ТРОМБОН і ГАРМОНІЯ. Дивися малюнок число 7, сторінка 14.
- " 30. КОЗА. Дивися малюнок число 3, сторінка 8.
- " 31. ПІСКОВИЙ ГОДИННИК. Є і ВОДНА КЛЕПСИД-РА-ГОДИННИК.
- " 32. ВИНУ, ПРОВИНУ. Іноді шукаємо там, де її не має і часто винен той, хто цілком не винен. Приклад: 52-ох заложників, Американської Амбасади, в Ірані. Були арештовані 444 днів.
- " 33. ДЖМІЛЬ — ГНІЗДЕЧКО в ЗЕМЛІ.
- " 34. ВУХА. У ВУХА ЗАХОДЯТЬ ГОЛОСИ НЕЗВИДНІ і КУЛЬТУРНІ і ОГИДНІ і ДИКІ.
- " 35. ЛІТАЮЧА ВИВІРКА-БІЛКА. Вона крил не має, але її передні ноги зрослі, сполучені шкірою зі задніми ногами, а це творить наче крила як вона скаче і простягне ту шкіру поміж ногами. Робить дуже довгі скоки наче летить. Дивися малюнок число 10, сторінка 14.
- " 36. Модерніст маляр ПІКАССО ПАБЛЬО. Модерніст маляр еспанець. Він тільки жив і творив у Франції. Від часу большевицької революції в Еспанії він утік до Франції.
- " 37. НІ! ВОЛОССЯ ШВИДШЕ РОСТЕ ВЛІТІ, ніж У-ЗИМКУ і ШВИДШЕ РОСТЕ ВДЕНЬ ніж ВНОЧІ.
- " 38. ТАК, ЦЕ Є МАНДРІВНИЙ ОКУНЬ (CLIMBING PERCH [genus Anabas]) ЄВРОПИ, АЗІЇ і АФРИКИ. Знаний що проходить 300 стіп по сүходолі протягом 30 хвилини. Дуже гарнокольоровий. Може віддихати атмосферичним киснем. Ходить за допомогою хвоста, плавців і колючок на плавцях.
- " 39. РУХОМІ СХОДИ. Escalator.
- " 40. СТРИЖІЙ. (Фризійер). Трава на горах, ВОЛОССЯ. Косить електричною машинкою.
- " 41. о—1966—о

- " 42. ПАРАСОЛЯ ВІД СОНЦЯ, ЩО КОРИСТУЮТЬСЯ НЕЮ В ЧАС ЛІТНІХ СПЕК НА ПОДВІРЯХ ЧИ НА ГОРОДІ. По середині круглого стола є дірка, туди вкладають парасольно аж до землі, де в схрещенні скріплень столових ніг є також діра і там входить парасольно. Так що величезна парасоля стоїть кріпко і вітер її не переверне.
- " 43. КАЧУР.
- " 44. БРУНЬКИ, а ПОТІМ ЛИСТЯ ДЕРЕВ. Восени як листочки опадають, то вітер ними крутить у повітрі, несе їх геть, вони крутяться, наче танцюють востаннє падаючи на землю.
- " 45. ДОМОВИНА ДЛЯ ПОМЕРЛОГО.
- " 46. КРОКОДИЛИ. Дивися малюнок число 2, стор. 8. ріка в Єгипті.
- " 47. ТИША. Якщо вголос скажете „ТИША“, то цим самим ви її ПЕРЕРВЕТЕ, ЗРУЙНУЄТЕ.
- " 48. МИХАЙЛО ГРУШЕВСЬКИЙ (нар. 1866 — помер 1934) ГОЛОВА ЦЕНТРАЛЬНОЇ РАДИ УРЯДУ УКРАЇНИ 1917 року. Дивися малюнок число 12, сторінка 28.
- " 49. 7 днів дорівнює ОДНОМУ (1) ТИЖНЕВІ
4 тижні і 30 днів дорівнюють також ОДНОМУ (1) МІСЯЦЕВІ. 12 місяців, 52 тижні і 365 днів також дорівнюють ОДНОМУ РОКОВІ (1)
Чи не так?
- " 50. КНИГОЗБІРНЯ-БІБЛІОТЕКА.
- " 51. НОТИ до СПІВУ.
- " 52. ЦЕ РОКИ 1917-1920. НЕЗАЛЕЖНА НІ ВІД КОГО САМОСТІЙНА УКРАЇНСЬКА ДЕРЖАВА. ЗЛУКА СХІДНЬОЇ і ЗАХІДНЬОЇ УКРАЇНИ. УКРАЇНСЬКА НАР. РЕСПУБЛІКА. 22 січня 1919 р. Проголошення соборности України.
- " 53. У МІСТІ БЕРЕСТЮ, УКРАЇНІ ВКЛОНИЛИСЯ ДЕРЖАВИ, ЩО ПІДПИСАЛИ З УКРАЇНОЮ МИР. БУЛИ ЦЕ ТАК ЗВАНІ ЦЕНТРАЛЬНІ ДЕР-

ЖАВИ, АВСТРО-УГОРЩИНА, НІМЕЧЧИНА, БОЛГАРІЯ І ТУРЕЧЧИНА, 9.2.1918 року з представниками Української Центральної Ради. Українська Народня Республіка вперше визнана як самостійна держава важливим міжнароднім актом. Див. малюнок ч. 13, стор. 21.

" 54. НАШУ СТОЛИЦЮ — КИЇВ — УКРАЇНУ.

24 травня вранці у неділю, 1964 року, виникла пожежа в державній публичній бібліотеці Академії Наук УРСР у Києві. Згоріли матеріали і документи, що відносилися до визвольного періоду України — 1917-1930 та інші дорогоцінні архівні матеріали, що були привезені до Києва зі Львова у часі другої світової війни.

" 55. „СОБАКА — БРЕШЕ", так кажуть, коли пес гавкає.

" 56. КРОПИВНИЦЬКИЙ МАРКО ЛУКИЧ. Дивися малюнок число 15, сторінка 28.

КРОПИВНИЦЬКИЙ МАРКО Лукич (нар. 7.5. 1840 р. в селі Бежбайраки, тепер Кіровоградська область. Помер 21.4.1910), — видатний український драматург, актор і режисер, ОСНОВОПОЛОЖНИК УКРАЇНСЬКОГО ПРОФЕСІЙНОГО РЕАЛІСТИЧНОГО ТЕАТРУ. Написав понад 40 п'єс (серед них: „Дай серцю волю, заведе в неволю", 1863; „Доки сонце зійде, роса очі виїсть", 1882; „Глитай або ж Павук", 1882; „Чмир", 1890; „Скрутна доба", 1906), КРОПИВНИЦЬКИЙ — ТВОРЕЦЬ РЕАЛІСТИЧНОЇ ШКОЛИ СЦЕНІЧНОГО МИСТЕЦТВА. Під його керівництвом розпочали артистичну діяльність М. Садовський, М. Заньковецька, П. Саксаганський, І. Мар'яненко та інші. Кропивницький очолював трупі і був режисером у трупі М. Старицького та в ін. укр. трупах. Як актор створив неперевершені образи Бичка („Глитай або ж Павук"), Виборного („На-

талка Полтавка" Котляревського), Тараса Бульби („Тарас Бульба" за Гоголем) та інші.
КРОПИВНИЦЬКИЙ — автор пісень „ЗА СОНЦЕМ ХМАРОНЬКА ПЛИВЕ", „ДЕ ТИ БРОДИШ, МОЯ ДОЛЕ", „СОЛОВЕЙКО" та інші.

А в Канаді, у Торонті,
 Спричинив великий гук,
 Це „Заграви" наш директор
 Володимир Довганюк.

А той актор, що оплесків
 Від усіх збирає бурю —
 То є режисер „Заграви"
 Наш достойний Белський Юрій.

(Відповідь зримував
 І. Білан, лінотипіст.).

- " 57. ЛЮДИНА.
- " 58. ЛЮДИ ТОВСТІ ПОНАД МІРУ, РАДІЮТЬ, КОЛИ СТРАТЯТЬ ХОЧ ТРОХИ НА ВАЗІ.
- " 59. АСПІРИНА, також ПІЛЮЛІ 222.
- " 60. РОДИНА РИБ, ЗВАНИХ АКУЛИ. Дивися малюнок число 16, сторінка 14. Як стратить зуб, то на тому місці виростає новий зуб.
- " 61. ЛОВЕЦЬ-СТРІЛЕЦЬ, який стріляє диких тварин.
- " 62. ЦЕ КОЛИ ОГЛЯДАТИ ВИБУХ, ЕКСПЛЮЗІЮ АТОМНОЇ БОМБИ НА МАЛЮНКУ.
- " 63. Це є СТРАХ. Народна приповідка каже: „СТРАХ МАЄ ВЕЛИКІ ОЧІ" або „У СТРАХА ВЕЛИКІ ОЧІ".
- " 64. ДОРОЖНИЙ ВАЛ. КОТОК ВІБРАЦІЙНИЙ.
- " 65. ТЕЛЕВІЗОР. Усі приглядаються програмам передаваним телевізією, дуже часто малої вартости, а навіть і шкідливим. Так старші як і молодь увесь вільний час проводять біля телевізора. Батьки не мають часу читати дітям казки, роз-

мовляти з ними на теми щодення нашого життя. Усі мовчки сліdkують за програмою на телевізії. Бувають щоправда добрі і корисні речі передавані, але це досить рідко. Але це і є вершок досягнень людини, техніки. При належному користуванні.

- " 66. **ХОЛОДИЛЬНИК. ЗАМОРОЖЕНІ ХАРЧІ ЗБЕРІГАЮТЬ НАЙБІЛЬШЕ і НАЙДОВШЕ ВСІ ВІДЖИВЧІ ПРИКМЕТИ.**
- " 67. **КРИТ — "MOLE".** Малий комахоїд, що живе у землі в норах, належить до ссавців. Їх багато відмін живуть в Азії, Європі і Північній Америці. Має м'яку, густу делікатну сіру, або брунатну (блискучо-чорну в Україні) шерсть. Гостра мордочка-рийка, заховані в шерсть слабкі-кволі оченята. Не має зовнішніх вух-мшплів. Сильні передні лапки з пазурами, що ними помагає собі рити нори. Дивися малюнок число 18, сторінка 34.
- " 68. **ОПОСУМ („Дідельфіс"). СУМЧАСТИЙ ЩУР.** Водиться у південній Америці. Зачепившись хвостом, може висячи головою вниз спати. Діток своїх, що появляться на світ, перший тиждень носить у торбі, що має на животі (як кенгуру), пізніше як підроснуть возить їх на хребті. Дивися малюнок число 19, сторінка 34.
- " 69. **„КОВБОЙ".** Дивися малюнок число 17, сторінка 28.
- " 70. **ЗАПАСОВЕ КОЛЕСО АВТА.**
- " 71. **ЦВИНТАР — ПОДВІР'Я СТАРИХ ПОЛОМАНИХ ЗУЖИТИХ АВТ, ЗАЛІЗЯЧЧЯ, ЛОМУ.** Старі поломані авта, потім підуть на перерібку з новим матеріалом до вжитку на нові авта. Старі авта збивають великими молотами, прасують, і дають до печей на перетопку з новим матеріалом.
- " 72. **РІЖНОВИДНІ ПИЛЬНИКИ.**

- " 73. ОГНЕТРИВАЛА ШАФКА-КАСА. ЗАЛІЗНА.
- " 74. ЦЕ ПРИЗВИЩЕ ВИДАТНОГО СУЧАСНОГО УКРАЇНСЬКОГО КАРИКАТУРИСТА і МАЛЯРА, ЕДВАРДА КОЗАКА.
- " 75. ПТАШОК БУЛО ЧОТИРИ. ВИШЕНЬ БУЛО ТРИ.
- " 76. БОБЕР, — БОБРИ. Дивися малюнок число 20, сторінка 34.
- " 77. КОЗАЧЧИНА продовжує існувати, але це є назва села в Західній Україні, в Борщівському районі, Тернопільської області. Там є родини КИСІЛІВ і родини СУРУ-БЕІВ. Прізвище КИСІЛЬ знане з козацьких часів, це колишній старший козацький — КОШОВИЙ. (Історичне) СУРУ-БЕЙ вказує, що то походження татарського. Отже люди переказують, що в часи походів ХМЕЛЬНИЦЬКОГО Богдана на Львів, та очищення України від ляхів, деякі козаки і татари, що були в той час союзниками України, залишилися тут, поселилися і заснували-створили нове село КОЗАЧЧИНОЮ зване. По Другій Світовій війні, совети прилучили село КОЗАЧЧИНУ до села ЛАНІВЦІ, і село КОЗАЧЧИНА вже не існує. Це вже тільки назва вулиці — КОЗАЧЧИНА. КОЗАЧЧИНА — мале сільце на південний схід, 3-4 кілометри від мого родинного села Жилинець, яке тепер прилучене до села Пилатківці, так як КОЗАЧЧИНА до ЛАНІВЕЦЬ.
- " 78. ЦЕ ГРОБИ-ПІРАМІДИ єгипетських фараонів у Єгипті. Найстарше диво-чудо світу, що залишилося до наших часів, днів. Побудовані вони недалеко міста Каїро в пустелі. Найбільша піраміда ХЕОПСА недалеко села Гізег — це й є одне із сімох див світа. Покриває вона 13 (тринадцять) акрів. Первісно мала 768 фітів (стіп) квадратових поверхні і 482 фіти (стопи) висоти. Підо

впливом кліматичних змін, висота зменшилася і вона тепер є заввишки тільки на 450 фітів (стіп). Є вона утрічі більша як катедра св. Петра в Римі, в Італії.

Читав колись давно, що перших кількох науковців, цікавих дослідників піраміди, які увійшли всередину, там таки померли нагло, а кількох — хоч якось живими вийшли на світ, але вкортці також померли. І ця таємниця, писали, не досліджена ще донині.

- " 79. Це МУМІЇ — тіла забальзамовані померлих єгипетських Фараонів, або їхніх жінок з-перед 3,000-2,900 літ до Христа, що збереглися в дуже добром у стані (вигляді), до наших часів. Таємниця бальзамування тіл у Єгипті з тих часів і досі ще не виявлена. Дивися малюнок число 21, сторінка 28.
- " 80. ВІДКРИВАЧ. ПРИЛАД ДО ВІДКРИВАННЯ КОНСЕРВНИХ БЛЯШАНОК. (OPENER).
- " 81. П'ЯТКА — ЧИСЛІВНИК, ЦЕ ПРИЗВИЩЕ ЛЮДИНИ. В ЦЬОМУ ВИПАДКУ ПРИЗВИЩЕ ДОБРЕ ЗНАНОЇ МЕНІ ОСОБИСТО РОДИНИ МОЇХ ДРУЗІВ І. К. П'ЯТКА.
- " 82. ТАК, ЦЕ Є МОЖЛИВЕ, ЩОБИ ДНІПРО ХОДИВ ДО РІДНОЇ ШКОЛИ, БО ЦЕ Є ПРИЗВИЩЕ РОДИНИ В ТОРОНТІ, ВП. ПАНСТВА — СУДДІ УКРАЇНЦЯ Др. РОБЕРТА І СОНІ ДНІПРО. ЇХНІ ДІТИ, — 1) ПЕТРО ДНІПРО, 2) ЛЕСЯ ДНІПРО, і 3) АНДРІЙ ДНІПРО, ХОДЯТЬ ДО „РІДНОЇ ШКОЛИ" (УКРАЇНОЗНАВСТВА), ЦІЛОДЕННОЇ ШКОЛИ, ПРИ КАТЕДРІ СВ. ЙОСАФАТА, ТОРОНТО-ЗАХІД.
- " 83. МОВА ПРО ТИХ, ЩО ДОБРОВІЛЬНО АСИМІЛЮЮТЬСЯ. НЕ ГОВОРЯТЬ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ,

НЕ ПРИЗНАЮТЬСЯ ДО УКРАЇНСТВА. ПРОПАДАЮТЬ
ДЛЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДИ.

ПОЯСНЕННЯ:

- 1) ОДЕРЖИМИЙ, мого. (чоловічий рід)
ОДЕРЖИМА, мої. (жіночий рід) —
ТОЙ, ХТО ДО САМОЗАБУТТЯ ЧИМОСЬ ЗАХОП-
ЛЕНИЙ, ЗАКОХАНИЙ У ЯКУ-НЕБУДЬ СПРАВУ.
- 2) НАТУРА — природа. Те, що реально існує; дій-
сність. Сукупність психічних особливостей, з я-
ких складається особистість людини і які прояв-
ляються в її діях, поведінці. Вдача, характер.

ВІДГАДКИ АНАГРАМІВ

Анаграма

- ч. 1. У вислові „ЦЕ СОН”, якщо переставимо літери простіше оті два слова вийде одне слово назва чогось ясного, гарного, милого усім, що гріє — одне слово „СОНЦЕ”. „ЦЕ СОН” — „СОНЦЕ”.
- ” 2. Перше треба пояснити слово „НАПАД” — „на-
пасти” — „нападати” 1) Накидатися на кого —
що-небудь, щоб захопити, пограбувати, знищити
і т. ін. 2) Докоряючи, обвинувачувати кого-не-
будь у чомусь, сильно лаяти. Якщо переставити
букви так, щоби назвати ТВАРИНКУ, то буде
так: „НАПАД” — „ПАНДА”. Пояснення: ПАН-
ДА, невеликий хижий ссавець родини єнотів; во-
диться в Гімалаях. Чорнобілий дикий ссавець, ве-
личини великого kota з пухистим хвостом, але
бувають ПАНДИ досить великі. Отже: „НАПАД”
— „ПАНДА”. Дивися малюнок число 22, сторін-
ка 28.
- ” 3. Взимку в зимну днину, на голові є ШАПКА. Пе-
реставити в назві-слові ШАПКА букви так, щоби
назвати ХУДУ КОНИНУ, то буде: „ШКАПА”.
Отже: ШАПКА — ШКАПА.

- " 4. Назвати КАРПАТИ, це ж ГОРИ. Якщо правильно переставити букви, щоби з новоствореного слова було те що в когось є на голові і слугить як зброя-оборона, то буде „РОГИ". В рогатих тварин, це зброя-оборона. Отже буде: „ГОРИ" — „РОГИ".
- " 5. Мишей ловить, мертве — ЛАПКА. Переставити в слові ЛАПКА букви, щоби назвати поміч старшим людям в часі ходження, що є наче третя нога „дика", то є „ПАЛКА". Отже: ЛАПКА — ПАЛКА.
- " 6. Не місто — оселя де живуть люди це — СЕЛО. Переставити літери в назві СЕЛО, так щоби назвати дуже вперту тварину, буде „ОСЕЛ". „Символ ДУРНОТИ і ВПЕРТОСТИ". Отже так: „СЕЛО" — „ОСЕЛ". Можна це прирівняти до деяких осіб що вперті. Дивися малюнок осла число 23, сторінка 51.
- " 7. Якщо правильно переставимо букви у вислові: „КРАВ ЦЕ", щоби назвати дім молитви у свята й неділі то має бути „ЦЕРКВА". Отже: „КРАВ ЦЕ" — „ЦЕРКВА".

ПОЯСНЕННЯ — ВІДПОВІДІ НА ЛОГОГРИФИ

Логогриф

- " 1. Усе мертве що бачимо це РЕЧІ, „РІЧ". Якщо до слова „РІЧ" додати склад „КА" буде „РІЧ" + „КА" = водою попливе — „РІЧКА".
- " 2. Борошно з зерна робить „МЛИН" якщо від того слова-назви відняти букву „М" буде щось водне, безноге — ЛИН — назва риби, що ми дуже любимо їсти. Отже: „МЛИН" — ЛИН, риба.
- " 3. „КУТ" + „Я" = „КУТЯ", варять на Різдвяні Свята. Зерно пшениці зварене з додатком тертого маку, горіхів, родзинків і меду, це є „КУТЯ". Варять усі раз в році на Різдво.

- " 4. Дві комашки назва яких починається з букви „О” буде „ОСИ” + склад „КА” = „ОСИКА” — назва дерева.
- " 5. Якщо до слівця „КОМАР” додати частку „НО”, буде „КОМАРНО”. КОМАРНО — назва містечка в Західній Україні. Така назва оселі „КОМАРНО” є теж і в Канаді. Певно, що тут поселилися люди емігранти з України, із місцевости „КОМАРНО” і свою оселю так назвали. „КОМАР” + „НО” = „КОМАРНО”.
- " 6. Небезпечна річ вибухова, її завдання руйнувати — „МІНА”. До назви „МІНА” додати спереду букву „З”, постане слово яке покаже, назве вислід вибуху, дії. Отже „МІНА” + спереду буква „З” = „ЗМІНА”.
- " 7. Ця хитра, спритна тваринка в гарнім кожусі — це „ЛИС”. Якщо до слова „ЛИС” додамо „ЕНКО” постане назва людини: „ЛИСЕНКО”. М. ЛИСЕНКО, батько, творець української національної музики. Дивися малюнок число 24, сторінка 28.

ЛИСЕНКО МИКОЛА ВІТАЛІЙОВИЧ (нар. 22. 3. 1842, село Гриньки тепер Полтавська область, — помер 6.11.1912 в Києві) ВЕЛИКИЙ УКРАЇНСЬКИЙ КОМПОЗИТОР, ОСНОВОПОЛОЖНИК УКРАЇНСЬКОЇ КЛЯСИЧНОЇ МУЗИКИ. Велика і різноманітна творча спадщина Лисенка пройнята демократизмом, яскравим національним кольоритом. ЛИСЕНКО — автор опер „РІЗДВЯНА НІЧ” (1876), „УТОПЛЕНА” (1884), „ТАРАС БУЛЬБА” (1890), „ЕНЕЇДА” (1911), дитячих опер „КОЗА ДЕРЕЗА” (1888), „ПАН КОЦЬКИЙ” (1891), „ЗИМА Й ВЕСНА” (1892), оперети „ЧОРНОМОРЦІ” (1872), які стали основою українського національного оперного мистецтва. Лисенко створив нові жанри української інструментальної музики (тріо і квартет для струнних інструментів, перша частина симфонії, 2 рапсодії, сю-

їта, соната, польонези для фортепіано, фп. мініатюри).

Написав великий цикл музичних творів на слова Т. Шевченка (понад 80, серед них кантати „Б'ють пороги", „Радуйся, ниво неполита", хори „Заповіт", „Іван Підкова"), хори, романси і пісні на слова І. Франка („Вічний революціонер", „Не забудь юних днів", „Місяцю-князю"), Лесі Українки, Г. Гейне, О. Олеся та ін. ЛИСЕНКО зібрав, опрацював і опублікував багато нар. пісень (сім випусків для голосу з супроводом фортепіано, 12 хорових десятків, збірки „Молодоці", „Купальська справа" та ін.). Теоретичні праці Лисенка „Про торбан і музику пісень Відорта" (1892), „Народні музичні інструменти в Україні" (1894), та ін. заклали основи української музичної фольклористики.

Лисенко широко пропагував українську народню музику, відкрив у Києві музичну школу, в якій виховав ряд визначних українських митців — К. Стеценка, Я. Степового, В. Верховинця, М. Леонтовича, С. Людкевича, Л. Ревуцького та ін. Ім'я Лисенка надано Харківському театрові опери та балету, Львівській консерваторії, Київській музичній школі. Пам'ятники Лисенкові споруджено в селі Гриньках і у Києві. Повна збірка творів Лисенка 20 томів видана в роках 1950-59.

ВІДПОВІДІ — ПОЯСНЕННЯ МЕТАГРАМІВ:

Метаграма

- " 1. Назва з „К" один „КОЛОС" росте у полі їх там багато. З букви „В" початок того слова, також один = „ВОЛОС" криє голову густе. А початок того слова з букви „Г" буде „ГОЛОС". Летить до наших вух, він ріжний і чуємо його. Отже міняючи початкову букву даного слова іншими названими буквами, ми здобули такі слова:
„КОЛОС" — „ВОЛОС" — „ГОЛОС".

- " 2. Слово з букви „Н" почате, з трьох букв, вся чорніє — „НІЧ". Замінити букву „Н" буквою „П", буде „ПІЧ", що гріє усіх взимі. Отже „НІЧ" — „ПІЧ".
- " 3. З букви „З" початок слова — „ЗОЛОТО". З букви „Д" початок того слова — „ДОЛОТО". Отже „ЗОЛОТО" — „ДОЛОТО".
- " 4. Місце де росте дерев багато — „ЛІС". „Л" на „Н" замінити в тому слові буде те, що ним нюхаєш завзято — „НІС". „ЛІС" — „НІС".
- " 5. Слово що починається складом „ПИ" є „ПИРОГИ", якщо склад „ПИ" замінити складом „ВО" вийде назва тих яких ненавидимо хоч то і гріх „ВОРОГИ". Отже буде „ПИРОГИ" — „ВОРОГИ".
- " 6. Слово з букви „М" початок, що йде через, понад річку — „МІСТ". Якщо в тому слові замість „М" дамо літеру „П" назвемо час, коли їмо все пісне — „ПІСТ". Отже маємо: „МІСТ" — „ПІСТ".
- " 7. Слово що називає стан, положення народу за яке готові боротися усі щоби його здобути, чи вдержати це „ВОЛЯ". Якщо в тому слові букву „В" замінимо на букву „Д", назвемо те, що кожній людині вона судилася чи „ДОБРА" вона чи „ЗЛА" це „ДОЛЯ" — ПРИЗНАЧЕННЯ. Отже буде: „ВОЛЯ" — „ДОЛЯ".

ВІДГАДКИ ШАРАДІВ

Шарада

- " 1. Найбільша риба в океанах — „КИТ". Перший склад слова. Другий склад слова це вигук з початковою буквою „А", що вигукуюмо від болю то є „АЙ". Разом додати створимо назву держави: „КИТ" + „АЙ" = КИТАЙ.

- " 2. Перший склад, назва того, що над бровами у нас — „ЧОЛО". Другий склад, це СТО РОКІВ — іншим словом це — „ВІК". Якщо додати оба склади „ЧОЛО" + „ВІК" буде „ЧОЛОВІК", чи то старий чи молодий, але не жіночий рід.
- " 3. ДЕНЬ — множина „ДНІ". Доконаний час дії СТИРАТИ в однині є „СТЕР". Отже разом буде „ДНІ" + „СТЕР" = ДНІСТЕР. Річка в Західній Україні.
- " 4. Перший склад шаради — назва одягу дерев, це „КОРА". Другий склад є „ЛІ". Додати разом буде: „КОРА" + „ЛІ" = „КОРАЛІ". КОРАЛІ (тваринки), живуть на днах океанів. З них робили прикраси для жінок. Коралі — були колись дуже цінною прикрасою. Спекулянти купці, галапаси користали з того.
- " 5. Міра площі перший склад це є „АР". Другий склад є „ФА", це назва ноти, яка лежить між двома лініями, на першому полі. Отже: „АР" + „ФА" = АРФА, сальоновий — концертний старовинний музичний інструмент. Дивися малюнок число 25, сторінка 28.
- " 6. Прізвища перша частина музичний інструмент це „БАС". Друга частина прізвища героїні — „АРАБ". Скласти разом будемо мати: „БАС" + „АРАБ" = БАСАРАБ. Прізвище національної діячки ОЛЬГИ БАСАРАБ, замордована поляками в тюрмі у Львові — за її політичну діяльність. Дивися малюнок число 26, сторінка 51.
- " 7. Сітка що нею ловлять рибу — називається „НЕВІД". До цього додати ще іменник-назву члена сільської чи міської управи, чи РАДИ, це є РАДНИЙ. Якщо ці дві назви додамо разом будемо мати СТАН ЯКИЙ Є ТЕПЕР В УКРАЇНІ — „НЕВІД" + „РАДНИЙ" = разом — НЕВІДРАДНИЙ — СТАН НЕВІДРАДНИЙ.

ВІДГАДКИ РЕБУСІВ

ПОЯСНЕННЯ, ЯК ВІДГАДУВАТИ РЕБУСИ:

При відгадуванні ребусів у цій збірочці числа 1-9, належить вживати, пробувати як виходить правильніше, таких прийменників: „В”, „НА”, „З”.

Наприклад:

Ребус

- ч. 1. Бачимо букву „І” а „В” тому „І” букву „З”. Так і прочитаємо: „В” „І” е „З” буде „ВІЗ” = ВІЗ.
- ” 2. та сама техніка, „В” букві „І” е буква „Л”. Так і прочитаємо „В” „І” „Л” = ВІЛ.
- ” 3. „В” букві „І” е буква „К”. Так і читаємо „В” „І” „К” = ВІК. Відгадані ребуси є іменниками.
- ” 4. Бачимо букву „І” а в тій букві „І” е буква „Н”. Так і читаємо: „В” „І” „Н” = ВІН.
- ” 5. Бачимо букву „О” а в тій букві е склад „НА”. Так і читаємо „В” „О” е „НА” буде „ВОНА”.
- ” 6. „В” букві „О” е склад „НО”. Прочитаємо „ВОНО”.
- ” 7. „В” букві „О” е „НИ”. Читаємо „ВОНИ”.
- ” 8. Бачимо склад „ДУ” „НА” букві „Й”. Так і прочитаємо „ДУ” „НА” „Й” = ДУНАЙ, ріка).
- ” 9. В цьому ребусі треба вжити прийменника „З”. „З” чого складено склад „РУЧ”. Відповідь: „З” букви „Б” складено „РУЧ”. Отже буде „ЗБРУЧ”. Річка в Західній Україні.
- ” 10. Бачимо ГРИБИ. Перед ГРИБАМИ, є такий значок ' спереду, це значить, що у назві „ГРИБИ” треба пропустити, спереду, першу букву. Якщо так зробимо, пропустимо першу букву в назві „ГРИБИ” тоді лишиться „РИБИ”.
- ” 11. Бачимо букву „Е” дальше „З” букви „О” складено букву „П”. Так і читаємо: „Е” „З” „О” „П” = „ЕЗОП”. ЕЗОП, бл. 6 ст. до нашої ери, — на-

півлегендарний давньогрецький поет-байкар. Йому приписують байки-оповідання повчально-моралізаторського характеру. Найвідоміші — „Лисиця й виноград“, „Жаба й віл“, „Вовк і ягня“, „Ворона та лисиця“.

- ” 12. Дуже легенький. Дивимосся і читаємо: „С” + „МАК” на малюнку, отже буде „СМАК”.
- ” 13. Така сама історія і з цим ребусом. Дивимосся, читаємо і називаємо річ на малюнку. Отже буде: „ДУ” + „РАК” = „ДУРАК”. ДУРАК, те саме, що ДУРЕНЬ. Розумово обмежена, тупа людина.

Ж И Т Т Я

Життя, це — акція, це, — рух.
 Життя, — творіння, творчий дух.
 А творчість, це — життя для нас...
 Найкраща з кращих всіх прикрас.
 Безмежність, — вічність, Бог і твір...
 Ми, — атом-вічність, вір не вір.
 На мене діє дивний гніт.
 Невже такий став малий світ?
 Не можу вийти із тіснот,
 Шукаючи людських чеснот...
 Бо світ сьогоднішній дивний,
 Як лід ходоний і німий...
 Як мурашник земля свята.
 Мене бентежить самота...
 Усе чуже в тій самоті,
 А ми у вирі, як святі...

**ХАЙ ТВОРЧІСТЬ ЗАПОВНИТЬ ЖИТТЯ УЩЕРТ!
 ЖИТТЯ — ЦЕ ТВОРЧІСТЬ, ЗАСТІЙ — СМЕРТЬ!**

ВІДГУК ПРО 18-ТУ ЗБІРКУ ЗАГАДОК,
БОГДАНА Б. ФЕДЧУКА

*(Передрук з тижневика „Гомін України”, Торонто,
12 вересня 1979 р.*

18-ТА ЗБІРКА ЗАГАДОК БОГДАНА Б. ФЕДЧУКА

Ще не так давно ми повідомляли про появу 17-ої збірки „Загадок” нашого вельмишановного „Короля українських загадок” Богдана Боніфатія Федчука, а тепер з приємністю довідуємося про вихід у світ його чергової, нової 18-ої збірки загадок. „Незважаючи на все” (йдеться передовсім про зростаючу байдужість української еміграції до друкованого українського слова), улюбленець наших дітей Богдан Боніфатій і далі з не послабленою енергією продовжує працювати на улюбленій його ниві — писанням загадок для українських школярів. Як і попередні збірки, так само і ця технічно добре виконана в друкарні Видавництва „Гомін України” в Торонті.

Але протилежно до попередніх збірок, 18-та вже не присвячена якійсь окремій важливій події з української історії (наприклад, проголошенню української незалежності та соборності, грошам, виданим у часи української державності і т. д.). Проте не важко помітити, що автор збірки, видно, поставив собі за завдання тут подати багато загадок, які стосуються здоров'я людини, природи та тваринного світу, з яким доводиться „співжити” людині.

Наприклад, в загадці ч. 27 — „Удар чого?” читаємо:

Є удар, що робить сила, —
Силою щось здобувають.
Який то „УДАР” безсилля,
Що доводиться вмирати?

Відповідь ясна: йдеться про удар або атаку серця, що часто є причиною смерті.

Далі, в загадці ч. 43 — „Чого світ не зборе?” — читаємо:

В людства ворогів багато,
З ними боряться завзято,
Навіть і успішно.

Та одного світ не зборе,
От і лихо, от і горе...
Сумно, не потішно...

Автор тут має на увазі всілякі недуги, з якими хоч модерна медицина бореться з набагато більшим успіхом, ніж у минулому, але яких остаточно ніколи не вдасться знищити, бо „такий вже закон природи”. Покищо, кажуть, вже вдалося побороти (за допомогою прищеплення вакцини) лише одну віспу, та й то час від часу в світі вона знову появляється. Ну, а на світі існує безліч інших недуг, які, в силу того самого закону природи виробляють у своїх малих організмах відповідні (імунні) протизаходи проти навіть наймодерніших ліків. Ось тому в загадці ч. 24 автор стверджує, що „найбільшим ворогом людини є старість, а найбільшим ворогом старої людини є смерть”. (Правда, з цього „загального правила” може бути багато винятків: багато старих людей аби не мучитися та не бути завадою для молодих, воліє вмерти чи навіть покінчити самогубством, як про це видно з статистичних даних.).

Також у цій збірці автор подав багато віршованих „задач”, в яких діти мають відповісти не тільки на те чи інше питання загальноосвітнього характеру, але майже в кожній строфі дитині прищиплюється любов

до української мови, культури та історії. Напр., у вірші ч. 21 читаємо:

Хто в Західній Україні
Нарід пробудив зі сну?
Дав початок відродження
Котляревського — весну?

Або трохи нижче на ст. 52:

Кого люди називають
„Буковинський Соловей“?
Співав про недолю людську...
„На дорозі — на новій“
В чому то його заслуга
Полягає — напишіть.
Про що писав, які твори,
Його знані вам назвіть.

І т. д., і т. д.

Загадки Богдана Боніфатія Федчука користуються популярністю серед дітей і молодих (про що свідчать відгуки читачів, які подаються наприкінці кожної його збірки, Б. Б. Федчук є добрим майстром обраного ним літературного жанру.

Зацікавлених просимо звертатись до автора на адресу:

Mr. Bohdan Fedchuk
420 Hillsdale Ave. E.,
Toronto, Ontario, Canada M4S 1T8

Юл. Мовчан

ЗАГАЛЬНО ПРО 18 ЗБІРОК ЗАГАДОК БОГДАНА Б. ФЕДЧУКА, КОРОЛЯ УКРАЇНСЬКИХ ЗАГАДОК

Передрук з „Гомону України” 5 грудня 1979 р.

З неприхованою і ґрунтовною досконалістю прослідив я вісімнадцять збірок віршованих загадок пера Богдана Б. Федчука. Мало того. Згадані збірки я вивчив дуже дбайливо і тому в мене є непохибна думка про їхню безсумнівну цінність і очевидне значення. Зрозуміло, що цінувати таку різноманітну й різнорідну тематично широчінь цих загадок не є легко, тим більше, що вони мають доволі особливий характер, хоч змістом є зовсім зрозумілі не тільки для старших, але й для молоді.

Українська література багата на твори різного жанру, в тому й про українське мистецтво, зокрема про народню ношу, народні вишивки, різьбу, пісні, танці, писанкарство, кераміку тощо. Але на літературних полицях такого витвору, як віршовані загадки Богдана Б. Федчука аж до появи його збірок зовсім не було. Любителі загадок мусіли раніше рибалчити за розвагою, очевидно в виді загадок, по декотрих календарях, або в дитячих журналіках, де вони появлялися в дуже великому обмеженні

Збірки загадок Богдана Б. Федчука — це виїмковий шедевр словного мистецтва. Вони змережані квіточастим узором слова, яке дише рідним, близьким, духм'яним вітровінням, залягає у читача беззвучною пісенністю, підсилює його національного духа, гострить патріотизм і палку любов до батьківщини. Загадки Богдана Б. Федчука є єдині в своєму роді, тобто унікальні ще й тим, що вперше появились у виді гарно оформлених збірок, а їх уже є 18. Із достовірних джерел знаю, що усіх дотепер написаних загадок є ДВАДЦЯТЬ ОДНА ТИСЯЧА ДВІСТІ.

Якщо б усіх видати таких розмірів, як появлялися дотепер, то було б усіх 212 збірок. Це творчий здобуток упродовж багатолітньої, наполегливої, а то й нелегкої, бо доволі складної праці й непереборної пристрасти автора.

Про цінність цих загадок (виданих) і їхню користь у виховно-навчальній праці з дітьми і молоддю, дуже промовисто говорять відгуки дорослих і молоді. З розмов із молоддю я довідався, що вона залюбки читає загадки Богдана Б. Федчука і вже відгукнулася на них цілою низкою вітальних листів з появою збірок. Іншим доказом зацікавлення молоді цими загадками є її посилки пожертв на продовження праці цього видавництва. Хіба це не блискуча очевидність про захоплене хотіння молоді, яка горить непереможним прагненням розкошуватися розваговими, а при тому навчальними, повчальними й виховного характеру загадками? Це так про молодь.

А як наше старше віком суспільство прийняло появу цих збірок загадок? Воно відозвалося брилянтним відлунням у виді істотних статтів, насичених незвичайно мажорними позитивами і щедрими жертвами на дальше видання загадок.

Трудно на цьому місці вичислити всі ті статті та їх авторів. Наводжу тут тільки авторів своєрідних статтів, а саме: П. Володимир Жилавий, д-р Дмитро Бучинський, Іван Боднарук, Степан Паладійчук, д-р Софія Парфанович (післяслово 10-та збірка), Іван Овечко, д-р Д. Б. Чопик, д-р Ярослав Рудницький, редактор Анатоль Курдидик, д-р Юліян Мовчан, визначна поетеса Віра Ворскло, Наталя Івах.

У своїх вітальних листах, останні, надали вони самотужки авторів збірок титул: „КОРОЛЬ УКРАЇНСЬКИХ ЗАГАДОК”.

Крім згаданих вітальних статтів, КОРОЛЯ УКРАЇНСЬКИХ ЗАГАДОК Богдана Б. Федчука з його творчим досягненням привітали також: Департмент оф ди Сек-

ретері оф Стейт, Оттава — директор Ігор Крутляк, директор Цілоденної школи св. Йосафата в Західньому Торонті М. Яворський і вчительки згаданої школи п-ні Трофим-Тарновецька й п-ні Ганна Якимів.

Цілоденна школа св. Йосафата в Західньому Торонті — це перша українська школа, яка влаштувала для **КОРОЛЯ УКРАЇНСЬКИХ ЗАГАДОК** зустріч з учнями тієї школи, завдяки учительці української мови і літератури п-ні Марті Трофим-Тарновецькій. Години розвагово, виховно-повчальні на тему: „У СВІТІ ЗАГАДОК **БОГДАНА Б. ФЕДЧУКА**”.

І я на особливих радощах стаю у лаву молоді й старших, що дуже влучно й речево виявили свої думки про дотеперішні збірки загадок і їх автора Богдана Б. Федчука, вітаю його як **КОРОЛЯ УКРАЇНСЬКИХ ЗАГАДОК** і бажаю дальшої успішності в цій важкій, але корисній праці.

Одночасно з признанням слід згадати дружину автора п-ні Стефу, широко відому співачку, яка фінансує видавання збірок-загадок.

Денис Гевко

ВІДГУК ПРО 19-ТУ ЗБІРОЧКУ ВІРШОВАНИХ ЗАГАДОК

Торонто, дня 29. 1. 1980 р.

**ВИСОКОПОВАЖАНИЙ НАШ ПИСЬМЕННИКУ
ПАНЕ БОГДАНЕ Б. ФЕДЧУК!**

Якраз перед нашими Різдвяними Святами я отримала Вашу дорогоцінну 19-ту збірочку віршованих загадок, за котру щиро вдячна. Ця книжечка як і всі попередні дуже цікава, до прикладу написана і приступна до читання.

Дорогий Пανε Федчук, усі віршики які Вами на-

писані, мені дуже подобаються, а найбільше віршик на стор. 64-тій: **ЩО ДАЄ СІМЕЙНЕ ЩАСТЯ.**

Ми всі вдячні Вам Дорогий Пане Федчук за таку гарну Різдвяну карточку і дорогими словами скресленими до нас. Нехай Вам Бог посилає кріпкого здоров'я, щастя і радості.

Щиро вітаємо Вас і Вашу Дорогу Дружину, мої родичі і я. Щастя Вам Боже!

П. п. Долучую \$10.00 на частинне покриття випуску цих чудових книжечок.

Остаюсь з **ВЕЛИКОЮ ПОШАНОЮ ДО ВАС.** Ваша колишня учениця, в Рідній Школі Українознавства,

ЗІНА СКОЦИЛЯК

ВЕЛЬМИШАНОВНИЙ ПАНЕ Б. ФЕДЧУК!

Перше всего, дозвольте мені висловити Вам щиро-сердечну подяку за такий прекрасний даруночок для мене, цебто Вашу 19-ту збірку віршованих загадок. Усі Ваші збірки є доказом того, скільки то труду і часу Ви присвятили і віддали для добра молоді, та українського народу. Таких осіб як Ви, рідко буває. Ваші слова повні глибокого патріотизму, та любови до українських дітей.

Ще раз, глибоко вдячна Вам за цю й усі попередні збірочки, які я все буду шанувати, та які залишаться на милу, та ніколи незабутню згадку про Вас.

Остаюсь з любов'ю до Вас і Вашої дорогої дружини, Ваша колишня учениця,

МАРУСЯ ЛАВРІН

П. п. Прошу прийняти від мене маленький подаруночок, пожертву на Видавничий Фонд Загадок \$10.00.

Відгук ч. 5.

31 березня 1980 р.

Шановний Пане Федчук!

Щире спасибі за обіцяний подарунок. Пакуночок дістали майже два місяці тому. Час пролетів...

Ознайомившись з матеріалом Ваших збірок загадок, мушу сказати — він багатий, цікавий і корисний людям різного віку, а не лише дітям. Оглядаючи їх, дивувалися скільки часу і праці потрібно було їх скласти, оформити і видати. А кошти...?!

Приймаємо Ваш даруночок п. Федчук, і дякуємо за нього. Проте просимо Вас прийняти і наш скромний даруночок на Видавничий Фонд наступної збірки.

Ще раз дякуємо. З привітом від нас обоїх.

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

О. Н. МИХАЛЬЧУКИ

П. п. З листом висилаємо поштовий переказ на \$25.00.

Гамільтон, 23. 4. 1980 р.

Шановний Пане Федчук!

Одночасно з Вашим листовим привітом одержав я Ваш великий подарунок п'ять збірок Ваших загадок. Щире Вам спасибі. Кожна з Ваших книжок це своєрідна писанка. Перегортаючи їх, здається, що кімната наповнюється світляними настроями.

З кожного Вашого рядка можна відчитати Вашу любов до рідного слова, як також Ваше педагогічне поклонання.

Наші рецензенти назвали Вас невтомною „МУРАШКОЮ“, невилічимим творцем і нашим „КОРОЛЕМ ЗАГАДОК“. Хочу лише додати, що ви також виявилися

нездоланим оптимістом. Ви безперерійно прямуєте до своєї наміченої мети. Надіюся, що ми всі додержуватимемо до Вас свої кроки.

Бажалося б, щоб Ваші матеріяли стали використані в усіх наших рідних школах — в час лекцій і в час розваг — і щоб такі зустрічі які описані в збірці ч. 19 (в школі св. Йосафата в Торонті) повторялися серед всіх згуртовань нашої дітвори і молоді. (Пласт, СУМ, ОДУМ, МУНО, УКЮ і т. п.).

Залучую свій подарунок \$10.00 на видавничий фонд загадок.

Бажаю дальших творчих злетів та успіхів.

Щиро вітаю і здоровлю,

ЮРІЙ ГАНАС

ДАЛЬШІ ВІДГУКИ. (Надіслане). Без змін.

Торонто, дня 15 травня 1980 р.

ВЕЛЬМИШАНОВНИЙ ПАНЕ Б. ФЕДЧУК!

Дуже Вам вдячна за збірки загадок числа: 17, 18, 19, і за поздоровлення. Я була дуже захоплена книжечками, а ще більше тому, що вони прийшли на саме Різдво. Дуже перепрошую, що не написала до Вас раніше, але я тепер якраз закінчила іспити на третьому році університету. Ще маю один рік ходити щоб здобути чотирорічний диплом (4 year BSc.).

Тепер дещо про Ваші чудові книжечки. Дуже цікаво було мені прочитати в книжечці число 17, Ваш життєпис, під назвою: „КОРОЛЬ УКРАЇНСЬКИХ ЗАГАДОК”. ВИ Є СПРАВЖНІЙ КОРОЛЬ, НЕ ТІЛЬКИ ЗАГАДОК, АЛЕ ТАКОЖ ВИ Є КОРОЛЕМ ДУШ УКРАЇНСЬКИХ ДІТЕЙ. Одним Ви володіли на викладах у школі, а другими володієте через свої книжечки загадок. Ваші

лекції літератури були дуже повчально-цікаві, з умілим підходом до душі учнів, що легко засвоювалися учнями, я ще й до сьогодні пам'ятаю. Приємно, що Ви не забуваєте про Ваших колишніх учнів, і ми, учні, також коли стрічаємося, приємно згадуємо роки навчання в „УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ УКРАЇНОЗНАВСТВА“, Вас, та інших учителів!

Найщиріші побажання, та кріпкого здоров'я, бажають Вам мої родичі і Ваша колишня учениця,

ГЕНЯ ЗАСТАВНА

П. п. Посилаю Вам \$10.00 на пресовий фонд.

(Скорочено)

Дандес, Онт. 1-го липня 1980 р.

Вельмишановний Пане Б. Федчук.

Щиро дякуємо за Ваш лист і комплект збірок загадок (і Пані Ганас дякую).

... Заглядаємо до збірок і будемо часто до них звертатися. Кожна загадка і відгадка є наукою для мене. Ваших 18 збірок для нас будуть мов енциклопедія.

Дякуємо ще раз. Бажаємо Вам всего добра та дальших успіхів із загадками.

Остаємось зі щирою пошаною до Вас,
родина А. І. ЧОРНЕЙКО

П. п. \$10.00 на видавничий фонд загадок.

Rio de Janeiro, Brasil, 24. 7. 1980

Шановний Пане Федчук!

Сердечно дякую за знімки з мого виступу в Торонто і за пересилку Ваших загадок, шарад, ломиголовок.

Цей жанр — один із найстаріших у світовій літературі, і щоб працювати в цьому, треба мати фантазію

та впорядкований ум. Тому вважаю, що він дуже надається для дітей і молоді, щоб управлялися в думці, в розумі.

Ви зробили мені насправду велику приємність.
Щирі вітання — Ваша ВІРА ВОВК

Торонто, дня 8 жовтня 1980 р.

Пане Федчук!

Посилаю Вам чек на десять доларів \$10.00 за Ваші книжечки. Хоч Ви сказали мені, що даруєте їх мені. Однак я уважаю, що це завеликий дарунок для мене. Ви в свої книжки вложили дуже багато праці й тим збагатили нашу дитячу літературу, як ніхто інший в теперішньому часі. Книжки дуже цікаві, як для дітей, так і для старших. Я їх держу для своїх внуків Ляриса і Марка. Хоч вони вже читають по-українському, але ще для них ці книжки є затяжкі. Ляриса має 8 років, а Марко 9. Я думаю, що за пару років ці книжки будуть їх цікавити.

Ще раз дякую Вам і дай Вам Боже, щоб Ви, крім цих 20-ть книжок видали ще ту решту, яких як Ви кажете є написаних на около 215 (двісті п'ятнадцять збірок).

З привітом, —

С. ПЕТРИК

ЦІЛОДЕННА ШКОЛА ПРИ КАТЕДРІ СВ. ЙОСАФАТА В ТОРОНТІ

6. червня 1980 р.

Вельмишановний Пане Федчук!

Щиро дякуємо Вам за королівський дарунок для нашої дитвори. Ваші книжечки „Загадок” учні дуже люблять читати.

Короткі, цікаві, вірші, загадки, розваги — розвива-

ють дитячу пам'ять, кмітливість, розбуджують уяву. Вони незвичайно корисні при навчанні рідної мови, історії, географії, і багато інших предметів.

Бажаємо Вам дальших успіхів у продовжуванні важливої праці — для добра нашого молодого покоління.

З належною до Вас пошаною

учителі української мови: Г. Якимів, Х. Ковальська, Дарія Кұльчицька, Т. Онищук, М. Трофим-Тарновецька, о. Д-р Роман Даниляк (Власноручні підписи).

В прилозі \$60.00 на „Видавничий Фонд Загадок”.

ЦІЛОДЕННА ШКОЛА ПРИ КАТЕДРІ СВ. ЙОСАФАТА
В ТОРОНТІ

6. 6. 1980 р.

Дорогий Пане Письменнику Б. Б. Федчук!

Дуже дякуємо Вам, за подаровані нам книжечки Ваших загадок, які ми читаємо, вчимося напам'ять, бо ми всі їх любимо. Просимо прийняти нашу скромну пожертву на „Видавничий Фонд Загадок” \$16. Учні 5-ої класи.

ЦІЛОДЕННА ШКОЛА ПРИ КАТЕДРІ СВ. ЙОСАФАТА
В ТОРОНТІ-ЗАХІД

1980 р.

Високоповажаний Пане Письменнику Б. Б. Федчук!

Ми дуже любимо читати Ваші збірки „ЗАГАДОК” — бо вони віршовані. З них можемо багато навчитися.

Вдячні Вам учні 6-ої класи

СЕРДЕЧНОЩИРА ПОДЯКА

Усім, що відгукнулися листовно, і виявили свої особисті, загальні погляди і завваження відносно загадок, **ЩИРОСЕРДЕЧНО ДЯКУЮ.**

Дякую також **ЩИРОСЕРДЕЧНО** жертводавцям за щедрі пожертви на „Видавничий Фонд Загадок”, **ВЕЛЬМИШАНОВНИМ:**

- 1) Моему колишньому учневі, Володимирові Д. Петризі за \$10.00
- 2) Пані Олі Павлюк за \$10.00
- 3) Панові Володимирові Борсукові за \$20.00
- 4) Панству В. А. Зубикам за \$20.00
- 5) Моїй колишній учениці Панні Зіні Скоциляк, за \$10.00
- 6) Моїй колишній учениці, Панні Марусі Лаврін, за \$10.00
- 7) Панству О. і Н. Михальчукам, за пожертву \$25.00
- 8) Панові Юрієві Ганасові за \$10.00
- 9) Моїй колишній учениці Панні Гені Заставній за \$10.00
- 10) Панству І. А. Чорнейкам за пожертву \$10.00
- 11) Панству І. К. П'ятка за пожертву \$20.00
- 12) Учителям Цілоденної Школи при Катедрі Св. Йосафата в Торонті-Захід, за \$60.00
- 13) Учням 5-ої і 8-ої класи ЦІЛОДЕННОЇ ШКОЛИ ПРИ КАТЕДРІ СВ. ЙОСАФАТА в Торонті, у 1979/1980 навчальному році, за пожертву \$37.00 на „Видавничий Фонд Загадок”.

ВДЯЧНИЙ УСІМ — БОГДАН Б. ФЕДЧУК

Н А З А К І Н Ч Е Н Н Я

На малюнку обкладинки
 Сидить хлопчик на книжках,
 Яку книжечку читає,
 Він, тримаючи в руках?
 Ось спробуйте відгадати,
 І не бійтеся невдач.
 На кількох книжках загадок
 Розсівся малий читач?
 В міжнародний рік дитини,
 (Міжнародний рік дитини — 1979 —)
 Ця виходить — радість, сміх...
ВІДГАДАЙТЕ СКІЛЬКИ ЗБІРОК
ЗАГАДОК УЖЕ Є ВСІХ?

27. 9. 1979 р. Підземка Іслінгтон-Блур

МАЛИЙ ЧИТАЧ РОЗСІВСЯ НА ДВАДЦЯТЬОХ
КНИЖКАХ. У РУКАХ ТРИМАЄ ЗБІРОЧКУ
ЗАГАДОК. УСІХ ЗБІРОК ЗАГАДОК, ВКЛЮЧНО
З ЦІЄЮ, Є УЖЕ ВИДРУКОВАНИХ ДВАДЦЯТЬ.

- 1) ВСТУП = Початкова частина книжки, статті,
 музичного твору і т. ін., і ін.

СПОГАД.¹⁾

Працюючи у папірні 21 рік, я мав кожної години 10-15 хвилин вільного часу. Використовував я його, на писання своїх загадок. Усі знали, що я пишу загадки для української дітвори і ніхто мені не боронив того робити. Одного разу, пішов я до умивальні. Вернувся і застав на мойому столику (на якому я записував скільки і якого матеріалу, і скільки і яких хемікалій зужив за день, розуміється, що писав також і свої загадки на цьому самому столику. Усі це бачили і знали), записку яку написав і лишив для мене мій „форман” Д. Пуллен. Мені було приємно таке прочитати. Поміщую копію-зміст цієї записки. Відповіддю на це є слідуєчий віршик під назвою: НАВЕСЕЛО. „Я НАДІЄЮ ЖИВУ”...

(Прижмуреним оком).

¹⁾ СПОГАД — Записки або перекази про минуле.

Богдане! Коли ти вже втомишся писанням?
А якщо тобі треба буде паперу, то прошу, скажи мені без вагання.

Д. Пуллен („Форман. Бітер інжінер”)

Borden!

When do you get tired of writing?

If you need any. Mary Fuller.
-paper- please feel
free to ask.

M.F.

НАВЕСЕЛО

Я, НА Д І Є Ю Ж И В У ! ...

(Прижмуреним оком)

Я, надією живу,
Надією дишу.
І писати загадки,
Ніяк не залишу.

Я, надією живу,
Надією дишу.
По сто загадок у збірці,
Ще кілька напишу.

Бо зробити щось **ВИДНОГО**,
Була в мене мрія.
І тому то, пишу більше...
ВИННА ТУТ НАДІЯ.

Уже двадцять збірок,
Видав сам, — хороші...?
Розіслав і слід пропав
У нашій пороші.

НА ЗДОРОВ'Я! Хай і так,
Користають люди.
І дихають з приємністю
І радісно груди.

Я, надією живу,
Надією дишу.
І загадки день і ніч
Пишу, пишу, пишу...

ДВАДЦЯТЬ ОДНА ТИСЯЧА
І ЧОТИРИ СОТКИ,
ВІРШОВАНИХ ЗАГАДОК,
ЗА ЖИТТЯ КОРОТКЕ.

Крім ЗАГАДОК — написані
Є ще й інші ВІРШІ,
ДЛЯ ДІТЕЙ. Вони всілякі.
Дуже добрі й гірші...

ДВІСТІ ЧОТИРНАДЦЯТЬ ЗБІРОК...
Є що друкувати.
Та коли? — але НАДІЮ,
В житті треба мати...

„НАДІЯВСЯ ДІД НА МІД”...
Хто ж з нас без надії?
ВСІМ НАДІЯ ПРОВІДНИК, ...
ПРОВІД НАДІЙ — МРІЇ.

І НАЙБІЛЬШИЙ ПЕСИМІСТ
Не є без надії...
Надією всі живуть,
Добрі всі і злії.

Пояснити вам, чому,
Я ніяк не змію...
ДЯКА БОГУ, ЩО ЛЮДИНІ
КОЖНІЙ ДАВ НАДІЮ!!!

Бо надія, це — життя,
Фундамент — підпора.
Хто надії вже не має,
Той, — людина хвора.

.

Я, не смію не писати,
Зупинити, — збірок друк.
Зобов'язання великі,
Учні подають до рук.

І культурно, по жертвами,
По спроможі, й кажуть так:
„ЦЕ НА СЛІДУЮЧУ ЗБІРКУ!“
ЗАСТАВЛЯЄ МОЛОДНЯК...

БОГДАН Б. ФЕДЧУК

МІСЦЕ ДЛЯ ЗАУВАЖЕНЬ

МІСЦЕ ДЛ Я ЗАУВАЖЕНЬ

МІСЦЕ ДЛЯ ЗАУВАЖЕНЬ

МІСЦЕ ДЛ Я ЗАУВАЖЕНЬ

УВАГА!

На сторінці 49, ШАРАДА число 3, ~~є помилка, тому~~
перші чотири рядки треба читати так:

Назвіть „ДЕНЬ” у множині,
Перший склад, вам — знати,
Другий, — час МИНУЛИЙ ОДНИНИ,
ДОКОНАНИЙ, від дії „СТИРАТИ”...
...

